

DRAUGAS

PERIODICALS
January 29,
Vol. LXXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, SAUSIO – JANUARY 29, 2002

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01/28/02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 •

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.19

Kaina 50 c.

Tėvynėje pasižvalgius

* Artėjant lito persiejimui prie euro, bendrosios Europos valiutos vertė JAV dolerio atžvilgiu toliau smarkiai krenta. Lietuvos finansų žinovų nuomone, po lito persiejimo atsigaivęs euras neigiamai atsilieps ekonomikai. Finansų žinovai spėja, kad euro kursas neturėtų sustiprėti iki Lietuvai vasario 1 d. persiejant litą nuo dolerio prie euro.

* Lyg perkūnas iš giedro dangaus praėjusią savaitę Seime nuskambėjo siūlymai nuo 18 iki 5 proc. sumažinti pridėtinės vertės mokestį (PVM), taikomą šviežiai mėšai ir ekologiškiems maisto produktams. Šios pataisos sulaukė daugumos parlamentarų pritarimo, tačiau išsigančią biudžeto sergėtojai pasistengė, kad įstatymo svarstymas būtų atidėtas iki pavasario. Seimo pritarimo sulaukė pasiūlymai, skirtingai nei ankstesni bandymai sumažinti mokestius maistui, neprieštarauja tarptautinių organizacijų reikalavimams, todėl šios idėjos gali virsti tikrove. (L.R., Elta)

* Legendinis Lietuvos krepšinininkas, šiaurės Europos krepšinio lygos komisaras ir Lietuvos krepšinio lygos prezidentas Šarūnas Marčiulionis kviečiamas dalyvauti NBA visų žvaigždžių savaitgalyje. (R., Elta)

Tolerancijos žmogus — Medininkų tragedijos liudininkas

Tomas Šernas

Kaunas, sausio 27 d. (Elta) — Vytauto Didžiojo universitete iškilmingos ceremonijos metu Sugiharos fondas „Diplomatų už gyvybę“ paskelbė 2001-ųjų Tolerancijos žmogų. Pirmasis šį garbės vardą gavo Tomas Šernas, vienintelis išlikęs gyvas po Medininkų tragedijos.

Sugiharos fondas „Diplomatų už gyvybę“ nutarė kasmet skelbti metų Tolerancijos žmogų. Tokiu žingsniu siekiama įamžinti ne tik japonų diplomato Chiune Sugihara žygdarbi, bet ir atiduoti pagarbą visiems, kurie, rizikuodami savo ir savo artimųjų gyvybėmis, ištiesė pagalbos ranką mirties akivaizdoje atsidūrusiems Lietuvos ir kitų valstybių piliečiams.

Ch. Sugihara II pasaulinio karo metu, reziduodamas Kaune ir rizikuodamas savo karjera ir net gyvybe, padėjo Lietuvos žydams, karo metais išduodamas daugiau kaip 6 tūkst. vizų, su kuriomis jie galėjo išsigelbėti — per Sovietų sąjungą patekti į Japoniją ir taip išvengti holokausto. (R., Elta)

* Buvęs ministras Valentinas Milaknis savaip tvarkosi jam patikėtame Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos ūkyje. Kontrolieriai nustebo, kad finansinius dokumentus pasirašinėja E. Valickaitė, su kuria net nesudaryta darbo sutartis. Neiškėjęs anksčiau paskolos, LRT paskubėjo paimti naują — kaip tik tą dieną, kai iš biudžeto buvo skirta finansinė parama. Milijoninės skolos ir svajonės apie abonentinį mokestį virto nesibaigiančiu Seimo ir vyriausybės galvos skausmu.

* Premjeras Algirdas Brazauskas mano, kad svarstymus dėl abonentinio Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos mokestio įvedimo bus galima atnaujinti tik baigus Lietuvos mokestių sistemos reformą, tai yra ne anksčiau kaip 2003 metais. (L.R., Elta)

* Biržų pilies tvirtovei, kurią 360 metų valdė Radvilos ir Tiškevičiai, vėl iškilio pavojus. Atkurti nuosavybės teisę į Biržų Radvilų žemes ir pilį pareikalavo vilnietė kunigaikštė Stėfanijs Radvilaitės ainė Nadežda Kazakevičienė. (R., Elta)

* Lietuva tapo svarbiu tarptautinio dėvėto drabužių prekybos verslo centru: į valstybę įvežama vis daugiau šių prekių, pastaruoju metu emė sparčiai augti dėvėtų rūbų eksportas. Šio verslo atstovai neslepia, jog dirba pelningai ir mato šviesias savo veiklos perspektyvas. Didžiosios dėvėtų drabužių perdirbimo ir prekybos bendrovės skaičiuoja milijoninę apyvartą, jose dirba šimtai žmonių. Viena didžiausių eksporto rinkų — Afrika. (L.R., Elta)

* Kaune išikūrusio žmės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas baiminasi, kad užsieniečiai „pas mus pigiai nusipirks žemės, gamins čia savo žemės ūkio produkciją, ją tieks mūsų rinkai ir taip konkuruos su mūsų fermeriais“. (L.R., Elta)

* Sausio 26 d. Lietuvos krepšinio rinktinė 100:62 parklupdė Turkijos krepšinininkus. Tačiau rinktinės treneris Antanas Sireika ir gynėjas Šarūnas Jasikevičius pergalės nesureikšmina. Gintaras Krapikas teigė, jog krepšinininkai labai stengėsi nepralaimėti antrų rungtynių iš eilės. Lietuvos rinktinė, iškovojo keturias pergalės po penkerių rungtynių, vėl tapo Europos čempionato atrankos A grupės pirmūne. (KD, L.R., Elta)

* Komerciniuose Pašilių miške (Panevėžio r.) plotuose medžioklių su varovais pabaigtuvėse sausio 26 d. dalyvavo ir kai kurie žinomi politikai bei verslininkai. Žverių gausa garšėjantiame miške medžiotojai per dieną nušovė 31 gyvūną. Už šį malonumą Pašilių miške medžiotojai Panevėžio miškų urėdijai sumokėjo per 5,000 litų. Anot urėdo Daugirdo Lukoševičiaus, tokia pelninga medžioklė per metus pasitaiko retai. Medžioklės karaliumi buvo paskelbtas premjeras Algirdas Brazauskas — nuo jo rankos krito net 5 šernai. Jo bičiuliui buvusiam Latvijos prezidentui Guncijui Ulmaniui nesisekė — jis nenušovė nei vieno. (R., Elta)

Vilniuje sausio 28 d. susitiko (iš kairės) JAV ambasadorius Lietuvoje John Tefft, JAV žydų komiteto tarptautinių reikalų direktorius, rabinas Andrew Bakker ir Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas.

JAV žydų organizacijos dėkoja Lietuvai už gražinamas toras

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) — Amerikos žydų organizacijų atstovai dėkoja Lietuvos vyriausybei dėl sprendimo perduoti Jeruzalės žydų bendrijai didžiąją dalį Lietuvoje saugomų žydų šventraščių — torų, bet pabrėžia, kad ir liekančių Lietuvoje torų vieta yra žydų sinagogose.

Padėkoti vyriausybei už gražinamas toras pirmadienį pas premjerą Algirdą Brazauską buvo atvykęs Amerikos žydų komiteto tarptautinių reikalų direktorius Andrew Baker ir tarptautinės žydų organizacijos „B'nai B'rith“ viceprezidentas Dan Mariaschin. Jie abu yra Lietuvoje veikiančios Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacijų pasekmėms įvertinti nariai.

„Tai turi didžiulę emocinę ir simbolinę reikšmę. Tai yra pavizdys kitoms šalims, kaip gražinti šiuos svarbius religinius atributus žydų bendruomenėms, kurios pavėrsė toras gyvo žydų religinio gyvenimo dalimi“, sakė A. Baker.

Praėjusį penktadienį vyriausybė nusprendė perduoti 309 toras Izraelio žydų religinio ir dvasinio paveldo organizacijai „Hechal Shlomo“, kuri vėliau jas pasiskirstys sinagogoms visame pasaulyje. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje lieka 58 toros, kurios turi išliekamąją vertę Lietuvos kultūrai ir istorijai.

„Aš tikiuosi, kad šis įvykis bus įvertintas kaip teigiamas žingsnis Lietuvos valdžios institucijų ir Izraelio bei pasaulio žydų organizacijų santykiuose“, — sakė premjeras Algirdas Brazauskas.

A. Baker pažymėjo, kad iš viso Lietuvoje buvo išsaugoti 44 sveiki torų ritinėliai, o visa kita yra „tik atskiri fragmentai, kuriuos neaišku ar pavyks visiškai atkurti ir sudėti kartu“. „Lietuvoje likę 13 ritinėlių irgi turėtų priklausyti sinagogoms ir gyventi aktyvų religinį gyvenimą — tiek Lietuvos, tiek užsienio sinagogose“, pažymėjo A. Baker.

„Mes esame pasirengę jas (toras-BNS) deponuoti ir atiduoti žydų religiniam gyvenimui. Manau, kad bendromis jėgomis išsprėsime šitą klausimą ir jis netaps nesusipratimų židiniu“, — pažymėjo Lietuvos premjeras. „Tačiau reikia atsiminti, kad ir Lietuvai šitos toros svarbios kaip kultūrinis paveldas“, pabrėžė

A. Brazauskas. Jis priminė, kad lietuvių ir žydų istorija bei kultūra per kelis šimtmečius suartėjo, čia veikė torų skaitymo mokyklos, todėl Lietuvos visuomenė turi teisę pasilikti sau tam tikrą žydų paveldo dalį.

Paprašytas įvardinti Lietuvos ir pasaulio žydų bendruomenės santykius temdiančias problemas, A. Baker sakė, kad yra „ne problemų, o greičiau bendromis jėgomis spręstų klausimų“. Tarp tokių jis paminėjo istorinio žydų geto atkūrimo Vilniaus senamiesčio projekte.

* Socialliberalai kūrė ūkio ministro Petro Česnos atsistatydinimo scenarijų, buvo rašomas net apkalto ministro tekstas, tačiau dienos šviesos jis kol kas neišvydo. Aukštus postus užimančių socialliberalų nepasitenkinimą koalicijos bendrininkų socialdemokratų deleguotų ministrų sukėlė bendrovės „Lietuvos energija“ pertvarkymo padariniai bei naujų įmonių noras didinti elektros energijos įkainius. Pareigų gali netekti ir „Lietuvos energijos“ generalinis direktorius Dangiras Mikalajūnas. (BNS)

* S. Dariaus ir S. Girėno oro uostas Kaune yra saugomas paveldo objektas, tačiau jo teritorija pradėta pardavinėti. Čia atsirado du gyvenamieji namai. Paveldo specialistų nuomone, toks įsiveržimas į vieną seniausių Europos oro uostų yra barbariškas. Viešosios įstaigos „S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas“ direktorius Vytas Skučas sako, kad aerodrome būtų galima saugoti privačius lėktuvus, nes verslininkams būtų patogiau leisti Aleksote nei Karmėlavoje.

* Praėjusiais metais Lietuvos kariuomenėje dėl įvairių nusikaltimų buvo iškeltos 73 baudžiamosios bylos. Dalį šių bylų tyrė karo policijos pareigūnai.

* Narams Trakuose nepavyko įgyvendinti savo idėjos — dviračiu pasivažinėti po vandeningą Galvės ežero pusę, žemyn galva. Ši transporto priemonė buvo per sunki, ir guminės padangos prie ledo nekibo. Užtat pavyko kitas, ne mažiau keistas, sumanymas — pasivažinėti užšalusio ežero dugnu. Ši pasirodymą filmavo užsienio TV stotys, filmuota medžiaga buvo rodoma CNN, „Euronews“ kanalais. (L.R., Elta)

* Pirmadienį Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) būstinėje įvyko Lietuvos olimpinės delegacijos palydos į XIX žiemos olimpinės žaidynes Salt Lake City. LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas sportininkams ir treneriams įteikė olimpinį pasus, o LTOK generalinis sekretorius Vytautas Zubernis — delegacijos narių ženklelius. Vasario 8-24 d. vyksiančiose žaidynėse dalyvaus 8 sportininkai — slidininkai Rikardas Panavas, Vladislavas Zybaile, Vadimas Gusevas ir Irina Terentjeva, biatlonininkai Liutauras Barila ir Diana Rasimovičiūtė bei šokėjų ant ledo pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas. (Elta)

* Daugiausia pinigų — 450,000 litų — Lietuvos krepšinio federacija (LKF) šiomet atrėžė pasaulio čempionate Kinijoje rudenį dalyvausiančiai Lietuvos moterų rinkinčiai. Taip buvo nuspręsta Vilniuje surengtame LKF vykdomojo komiteto posėdyje: Lietuvos sporto tarybai sumažinus lėšas krepšiniui, 2002 metais federacijai teks išsiversti su 1.8 mln. litų (pernai LKF gavo 2.5 mln.). (L.R., Elta)

* „Gyvenimas mane suvedė Eugenijum Gentvilu, jis ir išskyrė. Iš mano pusės nebus jo adresu nei kritikos, nei pagiežos. Nenoriu būti nei blogio pranašas, neturiu asmeniškai prieš jį jokių minčių. Deja, kažkas man kužda, kad artimiausiu metu jis bus nustumtas nuo Liberalų sąjungos vadovo posto“, teigia Rolandas Paksas. (K, Elta)

* Generalinio prokuroro pavaduotojas Kęstutis Bettingis į šį aukštą postą galėjo patekti nuslėpęs Vilniaus kelių policijos ir Generalinę prokuratūrą atsiųstus dokumentus apie jo nuosavą automobilį padarytą avariją.

* Iš kolonijos pirma laiko į laisvę paleistas Henrikas Daktaras ir vėl pateko į teisėsaugos pareigūnų akiratį. Policijos pareigūnai tikrina operatyvinę informaciją, jog buvęs kalnys išvėjęs ir kontrabandinis cigarečių dalybas.

* Net 2,800 Lentvario gyventojų pareiškė pilietinę nuomonę: kreipėsi į vyriausybę prašydami jų miestelių prijungti prie Vilniaus savivaldybės. Lentvariškių masinė Vilniaus gerovė. (L.R., Elta)

* Seimui nespėjus pranešimo rudens sesijoje priimti visų planuotų įstatymų, svarstoma galimybė sušaukti neeilinę sesiją vasario 28-kovo 7 d. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Gaza. Aukšto rango palestiniečių pareigūnas pirmadienį atmetė JAV viceprezidento Dick Cheney kaltinimus, kad palestiniečių vadovas Yasser Arafat yra „asmeniškai susijęs“ su kontrabandinio ginklų kroviniu, kurį sausio pradžioje Raudonojoje jūroje sulaukė Izraelis. „Mes atmetame Jungtinių Valstijų administracijos kaltinimus, esą su ginklų kontrabanda yra susijusi Palestinos savivaldos vadovybė. Mums nepriimtina tokia Amerikos nuostata“, sakė vyriausiasis palestiniečių derybininkas Saeb Erekat.

Vašingtonas. JAV viceprezidentas Richard Cheney sekmadienį televizijos ABC laidoje „This Week“ pareiškė, jog pritaria pasiūlymui įsteigti atskirą kariuomenės vadovybę, kuri užkirstų kelią galimoms teroro išpuolių pasikartojimams. Sekmadienį laikraštyje „The Washington Post“ išspausdintame pranešime sakoma, kad Pentagonas paragina Baltuosius rūmus sukurti naują pavaldumo struktūrą, pavaldų keturias žvaigžduotes turinčiam generolui arba admiralui. Naujasis generolas turėtų vadovauti Valsybinės gvardijos kareiviams, Pakrantės apsaugos laivams, karo laivynui bei Oro pajėgų lėktuvams. Desinėsios milicijos ir pilietinių laisvių gynėjų nuo seno įirtingai priešinasi JAV kariuomenės naudojimui valstybės teritorijoje, bet po rugsėjo 11-osios teroro išpuolių jų priešinimasis gerokai susilpnėjo.

Kandaharas. Pirmadienį Afganistano pajėgoms ir JAV specialiuoju pajėgų kariams puolant Kandaharo ligoninę, buvo nukauti visi šeši joje įsitvirtinę „al-Qaeda“ kovotojai. (Visi) šeši arabai žuvo. Pateikėme jiems ultimatumą. Jie nesikaltėjo ir nesiderėjo. Jie kovavo iki paskutinės akimirkos“, sakė Kandaharo gubernatoriaus atstovas spaudai. JAV specialiosios pajėgos afganistaniečius itin sunkiai ir sudėtingai operacijai pradėjo rengti prieš savaitę. Per amerikiečių antskrydį Kandaharo oro uoste sužeisti „al-Qaeda“ kovotojai, tikriausiai iš Jemeno kilę arabai, į minėtą ligoninę buvo paguldyti lapkričio mėnesį. Traukdamiesi iš miesto, talibai jiems paliko maisto, taip pat granatų ir sprogmenų, kad jie galėtų pasipriešinti suėmimui.

Guantanamo Bay, Kuba. JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld, ošilankęs stovykloje „X-Ray“, kurioje amerikiečiai laiko „al-Qaeda“ ir Talibano kalinčius, sakė, kad su jais elgiamasi žmoniškai, tačiau nurodė, kad jiems niekada nebus suteiktas karo belaisvio statusas, pagal Ženevos konvenciją užtikrinantis tam tikras teises. „Jie nėra karo belaisviai ir jais nebus“, sakė D. Rumsfeld. Prezidentas George W. Bush administracijoje svarstoma, ar taikyti Ženevos konvenciją dėl elgesio su karo belaisviais Afganistane sulaukytų asmenų atžvilgiu. Iki šiol administracija atmesdavo tokią pasiūlymą, bet valstybės sekretorius Colin Powell pritarė tam, kad su kaliniais būtų elgiamasi pagal karo belaisviams numatytas taisykles formaliai nesuteikiant jiems karo belaisvio statuso.

Vašingtonas. Sekmadienį šiaurinėje Arabijos jūros dalyje susidūrė du JAV karo laivai — puolamasis atominis povandeninis laivas „Greennville“ ir desanto laivas „Ogden“, tačiau žmonės nenukentėjo ir nė vienas laivų nekilio pavojus nuskęsti. Susidūrimas įvyko vandens paviršiuje. Šiaurinėje Arabijos jūros dalyje yra nemažai JAV karo laivų, dalis kurių dalyvauja JAV antiteroristinėje operacijoje Afganistane. Kiti laivai atlieka Irako stebėjimo misiją, kuri buvo pradėta po 1991 metų Persijos įlankos karo.

Deli. Indijos ministras pirmininkas Atal Behari Vajpayee sekmadienį pareiškė, jog nepaisant to, jog jis siekia taikos su kitomis valstybėmis, tai bus neįmanoma, jeigu Indija taps „terorizmo taikiniu“. Indija kaltina Pakistaną remiant ir treniruojant kovotojus, rengiančius atakas Kasmire ir kitose Indijos dalyse.

Talinas. Ką tik paskirtas Estijos gynybos ministru Sven Mikser nė dienos netarnavo kariuomenėje ir, kaip pats prisipažino, nemoka šaudyti iš automato. 28 metų S. Mikser, pagal išsilavinimą — filologas, mano, kad tai normalu, nes ministras, jo nuomone, — pirmiausia yra politikas.

Maskva. Rusija sekmadienį patyrė vieną skaudžiausių smūgių per beveik 2.5 metų vykstantį Čecėnijos karą. Numušus sraigtašparnį „Mi-8“, žuvo penki rusų kariuomenės vada, tarp jų — du generolai. Iš viso žuvo 14 žmonių. Atsakomybę už šį išpuolį, kuris iš pradžių Rusijos pranešimuose buvo vadinamas teroro aktu, sekmadienį prisiėmė čecėnų sukilėliai, faksu atsiuntę pranešimą į agentūros AFP istaigą Slepovskę Rusijai priklausančioje Ingusijoje. Šis įvykis yra skaudus smūgis Rusijos prezidentui Vladimirui Putin, kuris yra paskelbęs, kad Čecėnijos karas jau laimėtas ir kad federalinės pajėgos Čecėnijoje šiuo metu tik palaiko tvarką. Oficialiais Maskvos pareiškimais, per žiaurų partizaninį karą Čecėnijoje žuvo daugiau kaip 3,500 rusų kareivių, tačiau Rusijos kareivių motinų komiteto duomenimis, tikrasis žuvusiųjų skaičius gali būti tris kartus didesnis.

Varšuva. Lenkijos žiniasklaidai pranešus, jog Lodzėje greitosios pagalbos darbuotojai parduodavo informaciją laidojimo namų savininkams ir kartais netgi pagreitindavo ligonių mirtį, lenkus apėmė panika baimė, o policija sulaukė 3 gydytojų ir 4 laidojimo namų darbuotojų, kurie įtariami prekyba numirėliais. Artimiausiomis dienomis šia Lenkijos medicinos tarnybą gali ištikti krizė, nes niekas nebenori dirbti greitosios medicinos pagalbos automobiliuose.

Londonas. Buvusi Didžiosios Britanijos premjerė Margaret Thatcher praėjusiais metais patyrė nestiprų insultą, pranešė Britanijos naujienų agentūra „Press Association“. 76 metų buvusiai premjerai kurį laiką buvo sutrikus koordinacija bei kalba, iš ligoninės ji buvo paleista po 2 dienų.

KALENDORIUS

Lagosas. Iš Lagoso kanalo buvo ištraukta daugiau negu 580 žuvusių žmonių, kurie nuskendo, kai panikuojanti minia sekmadienį puolė bėgti, įvykio ginkluotės sandėlio sprogdinimui.

Sausio 29 d.: Aivaras, Girkantas, Pranciškus, Sulpicijus, Valerijonas, Valerijus, Žibutė.
Sausio 30 d.: Banguolė, Ipolitas, Jacinta, Liudvika (Liuda), Martyna, Milgaudas, Nikodemas, Sabina.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ŠALIN PLEISKANOS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Ar tamsta nedėvi juodu švarku dėl pleiskanų? Ar jau pavargai, purtydamas tas baltas „snaiges“ nuo savo pečių? Yra pagalba — tik žinokime, kokia ji ir kaip ji teikiama, idant atsikratytume ne tik pleiskanų, bet ir kitokių niežtinčių ir „snaigiškų“ galvos negerovių.

Normali oda

Normali oda nuolat atsinaujina tik tada, kai yra pusiausvyra tarp naujų ląstelių odoje pagaminimo ir jų nusilpimo. Šiaip normaliu atveju neįsivaizduojama, kai mikroskopinės odoje ląstelės nyksta, nusilupa ir naujos atauga.

Oda pleiskanoja tik tada, kai sunyksta minėta odos atsinaujinimo pusiausvyra, sunykusios galvos odos ląstelės esti matomos ir sudaro nemalonus pleiskanas.

Apie 40 proc. žmonių vargsta nuo pleiskanų, kurios gali būti menkos ar labai gausios.

Kitas galvos odos negervas yra jos paraudimas, niežėjimas, plutinis pleiskanumas. Tai liga, vadinama riebaliniu odos uždegimu (seborrheic dermatitis). Pas kokių nors toks galvos odos stovis vadinamas „lopšio kepure“ (cradle cap). Jiems ta negerovė išnyksta savaime, kai jie sulaukia trejų mėnesių amžiaus. Kitaip esti su suaugusiųjų tokia galvos oda: ji mėgsta ateiti ir išeiti, ir dažnai pablogėja per šaltą, sausą žiemą ar jausminiai pergyvenant.

Trečia negerovė gali galvos odon atsisesti — tai prigimtas, chroniškas *Psoriasis*, atsirandantis pas du iš šimto suaugusiųjų. Tai sidabrinės, žvyninės plokštės galvos odoje ir kitose kūno odos vietose.

Gydymas

Bet kokio pleiskanų gydymo pagrindas yra dažnas galvos plovimas (angliškai *shampoo* su medicinišku priedu. Lengvesniais pleiskanojimo atvejais šią negerovę sutvarko gaminių, susidedančių iš *selenium sulfide*, *zinc pyrithione* ar *salicylic acid*. Bet sunkesniais — įsisenėjusiais atvejais ir vidutiniais bei gausiais pleiskanojant, odos ligų gydytojai pataria dervą — *coal tar*. Akmeninės dervos padeda atsinaujinančioms ląstelėms ateiti į pusiausvyrą su jų nykimu. Tuo būdu išvengiama sunykusių ląstelių — pleiskanų gausos.

Jau šimtas metų, kai gydytojai pataria dervą gydyti pleiskanojimą, riebalinį odos uždegimą ir psoriasį.

Iki dabar dervos stiprus kvapas (odor) ir plaukų nudažymas mažina jos naudojimą. Jos vietoj dabar vartojami dervos dirbiniai galvos plovimui (*shampoo*), išvengiant minėtų dervos sukeltų kosmetinių negerovių. Pavyzdžiui, *Neutrogena T/Gel Therapeutic shampoo* yra veiklus, nes teikia dervos veiklą, palikdamas plaukus švelnius ir sutvarkomus.

Kitas vaistas — *Ketconazole* yra prieš grybelius ir mieles, kurios normaliai gyvena galvos odoje. Tik pas kai kuriuos žmones mielei per daug priauga. Su receptu gaunamas, turįs *Ketconazole shampoo* gali sutvarkyti sunkiai pasiduodantį gydymui pleiskanojimą. Tik psoriasės gydymui minėta smala dar ir toliau yra populiari.

Kai vienas vaistas negelbsti — mėgink kita. Ne visada vienas vaistas

prašalina pleiskanas. Tada mėginama kitu nuo jų gintis. Dermatologai pataria niežtinčią ir pleiskanojančią galvos odą gydyti su *Salicylic Acid shampoo*, sudėtyje su kitoku gydomuoju *shampoo*.

Salicilinė rūgštis atlaisvina pleiskaninius sluoksnius — tada jie lengviau išsiplaukia. Tas palengvina kitam vaistui, kaip dervai, giliau įsigerti odon. Už tai bus tokių žmonių, kuriems padės keletas įvairiųjų rūšių *shampoo*, vartojant iš eilės.

Reguliarumas yra sėkmės sulaukimas

Sėkmingiausiai padeda tvarkyti su pleiskanomis reguliarius gydomojo *shampoo* naudojimas prieš pleiskanas.

Dar to negana. Reikia tą *shampoo* palikti ant galvos odos keletą minučių.

Dar ir to negana. Reikia vengti krapštyti galvos odą nagais. Jei sergi galvos odos psoriasis, tai užsimauk ant pirštų minkštas apmovas (kad ir gumines pirštines), nes odos sudrėskimas pablogins psoriasis ir pleiskanojimą.

Kada kreiptis pas dermatologą?

Nepaisant čia nurodytos su pleiskanojimu kovos, kai vis dar ir toliau oda pleiskanoja, tarkis su odos ligų gydytoju. Jis galės prirašyti gydomųjų *shampoo* ar *corticosteroid* vaistą, kuris sutvarkys net ir atkakliausią pleiskanojimą.

Taigi, nepaisant dėl kokios priežasties oda pleiskanoja ir kaip stipriai pleiskanos vargina gausumu bei niežuliu — yra pagalba. Tada dažnas galvos plovimas su teisingu nuo pleiskanų gydomuoju *shampoo* igoalins žmogų vėl dėvėti juodą rūbą.

Daugiau žinių apie *Neutrogena T/Gel Therapeutic Shampoo* ir dėl gavimo specialaus kupono šauk (800) 634-0247. Pasiskaityti: „Healthline“; March 1998, vol. 17, No. 3.

* Sveikatos apsaugos ministras Romualdas Dobrolskis sveikatos priežiūros įstaigose uždraudė naudoti firmos „Baxter Healthcare“ dializatorių. Toks sprendimas priimtas po to, kai paaiškėjo, jog spalio pradžioje septyniuose Kroatijos centruose, kur buvo naudojami „Baxter“ firmos „Althane“ dializatoriai, mirė 24 pacientai. Dializatorius — tai filtras, naudojamas, kai ligoniams yra valomas kraujas.

(BNS)

Ilgametis Lithuanian Mercy Lift bendradarbis, Utenos apskrities vyr. gydytojas Kęstutis Pangonis ir LML prezidentė Pranė Šlutiene, su kurios pagalba pradėta pirminės sveikatos programa moksleiviams Utenos apskrityje.

Kybartų internato autobusiukas, nupirktas Daytona Beach „Saulutės“ pastangomis. Vieni iš didžiausių aukotojų autobusiukui buvo V. ir J. Ližaičiai.

PAGYVENUSIŲ ŽMONIŲ NEMIGOS PRIEŽASTYS

Ankstyvos miego fazės sindromas

Miego-budrumo paros ritmo sutrikimas, ankstyvas (apie 18 val.) miego poreikis ir ankstyvas nubudimas sukelia socialinę dezadaptaciją.

Centrinė miego apnėja

Kvėpavimo pauzės miego metu, trunkančios ilgiau nei 20 sek. (iki 1-2 min.), dažniau nei 7-10 kartų per val., sukelia O₂ desaturaciją ir blogina miegą, padidina prabudimus; sukelia mieguistumą. Atsiranda dėl kvėpavimo nervinių centrų jautrumo pakitimų, dažnai esant neurodegeneracinėms ligoms.

Demencija

Sutrunka miego-budrumo kaita; žmogus mieguistas dieną, budrus naktį, snaudžia visos paros metu, vaikšto naktį, yra suvokimo sutrikimų.

Depresija

Ankstyvi miego sutrikimai, 90 proc. atvejų pasireiškia 1 m. prieš depresijos pradžią. Sunkus užmigimas, ankstyvas nubudimas, nuovargio jausmas, miegas be poilsio.

Fibromialgijos

Skausmo sukeliami dažni prabudimai nakties metu, lydimi mieguistumo dieną dėl miego stokos.

Parkinsonizmas ir judėjimo sutrikimai

Progresuojant Parkinsono ligai atsiranda „išjungimo“ epizodų, kurie trukdo apsiversti lovoje ir sukelia miego sutrikimus. Miego vientisumas pažeidžiamas ir dėl nevalingų galūnių trūkčiojimų, spontanių judesių.

Psichofiziologinė nemiga

Užmigimo sutrikimai dėl psichikos aktyvacijos nakties metu dažnai susiję su nerimu ir dezadaptacija. Išskirtinis bruožas — geriau miega svetur nei savo lovoje.

Periodiški kojų judesiai

Asmuo neįsijaučia savo kojų judesį; tai rodo suvelta lova

arba partnerio stebėjimai. Mieguistumas kyla dėl neko-kybiško miego, daug trumpų, judesių sukeltų prabudimų. Tipinis skundas — „sunkios“ kojos ryte.

Paradoksinio miego elgesiniai sutrikimai pasireiškia sapno realizacija elgesyje. Neramumas, vaikščiojimas, agresyvūs veiksmai antroje nakties pusėje atsiranda dėl smegenų kamieno pažeidimų ir raumenų atonijos išnykimo sapnuojant.

Miego bruksizmas

Dantų griežimas miego metu vyresniame amžiuje atsiranda dėl dofamino apykaitos sutrikimo ir neuromotorinės aktyvacijos miego metu.

Migdomųjų vaistų sukeltas miego sutrikimas atsiranda išsivysčius pripratimui vartojant ilgą laiką benzodiazepinų arba kaip nutraukimo sindromas.

Bloga miego higiena

Užmigimo sunkumai, sukeliami vėlyvo intensyvaus protinio ir fizinio darbo, temperatūros, šviesos staigaus pokyčio, taip pat kai po truputį nepasirengtama miegui.

Narkolepsija

Periodinis nevaldomas mieguistumas dieną ir nestabilus miegas naktį, lydimi užmigimo ir nubudimo haliucinacijų bei katalepsijos (raumenų tonuso staigaus kritimo) priepuolių.

Obstrukcinė miego apnėja

Kvėpavimo pauzės miego metu dėl viršutinių kvėpavimo takų obstrukcinių pakitimų, lydimos garsaus knarkimo ir nubudimo, sutrikdo miego vientisumą, išnyksta gilus miegas.

Skausmas

Visi skausmo pojūčiai (sąnarių, galvos, vidaus organų) dėl organų pakitimų sustiprėja nakties metu, todėl prabundama, blogėja miego kokybė.

Astma, pasireiškianti miego metu

Lėtinės bronchopneumopatijos yra lydimos astmos miego metu dėl fiziologinių lygiųjų raumenų inervacijos kitimų miegant. Tikslinga prieš miegą vartoti vaistų.

Gastroezofaginis refleksas

Atsiranda dėl vegetacinės nervų sistemos reguliacijos pakitimų miego metu, esant skrandžio sekrecijos bei motorikos nestabilumui.

Gydymo menas, 2001 m., Nr. 11

* Kauno medicinos universiteto (KMU) senatas išrinko naują rektorių. Juo tapo 40 metų KMU Kardiologijos klinikos vadovas ir iki šiol KMU studijų prorektorius pareigas ejęs prof. Remigijus Žaliūnas. KMU yra didžiausia Lietuvoje aukštoji mokykla, ruošianti sveikatos specialistus.

(BNS)

CHOLESTEROLIO KONCENTRACIJA IR SAVIŽUDYBĖS RIZIKA

Naujausiuose spaudoje pasirodžiusiuose pranešimuose pasirodė teiginys, kad egzistuoja ryšys tarp mažos bendrojo cholesterolio koncentracijos serume ir savižudybės rizikos. Norint patikrinti šį teiginį, atliktas tyrimas taikant standartizuotą duomenų, gautų ištyrus 11,554 asmenis, analizę. Šioje grupėje užregistruotos 24 savižudybės. Atmetus amžiaus ir lyties įtaką, nustatyta, kad asmenims, kurių cholesterolio kiekis serume buvo mažesnis nei 4,27 mmol/l, buvo net šešis kartus didesnė rizika nusižudyti nei tiems, kurių cholesterolio koncentracija serume buvo didesnė už 5,77 mmol/l. Padidėjusi savižudybės rizika išliko net ir pašalinus iš tyrimo tuos asmenis, kurie buvo bedarbiai ar gydyti nuo depresijos.

„Nature Biotechnology“

ASPIRINO VARTOJIMAS IR KATARAKTOS RIZIKA

Norint nustatyti gydymo aspirinu poveikį su amžiumi susijusios kataraktos atsiradimui, atliktas apie 15 m. trukęs tyrimas. Jo metu iš 20,968 stebėtų asmenų 2,081 nustatyta kataraktos diagnozė ir 1,198 atlikta kataraktos operacija. Bendra reliatyvi kataraktos rizika vartojant aspiriną, palyginti su placebo vartojimu, buvo 1,09. Kataraktos operacijos reliatyvi rizika vartojant aspiriną, palyginti su placebo vartojimu, taip pat buvo 1,09. Apibendrinus rezultatus padaryta išvada, kad 5 m. trukmės mažų aspirino dozių vartojimas neturi jokio teigiamo ilgalaikio poveikio kataraktos išsivystymui ir kataraktos operacijai. Tuos pačius pacientus stebint po tyrimo jokio kataraktos išsivystymo rizikos sumažėjimo vartojant aspiriną taip pat nusta-tyta.

„International Journal of Cancer“

RAUDONOS MĖSOS VALGYMAS IR VĖŽYS

Italijoje atliktas tyrimas, kurio rezultatai rodo, kad daržovės ir žuvis saugo nuo kraujadidžių vėžio, tuo tarpu dažnas raudonos mėsos ir krakmolingo maisto, taip pat ir sriubos, valgymas yra susijęs su padidėjusia rizika.

Ištyrę 1,031 epitelinio kraujadidžių vėžio sergančių pacientų, tyrimo autoriai nustatė, kad gali egzistuoti tiesioginis ryšys tarp rafinuotų angliavandenių ir cukraus vartojimo (jei ne apskritai kalorines maisto valgyti) bei padidėjusio glikemijos indekso, kuris yra susijęs su hiperinsulinemija ir į insuliną panašiu augimo faktoriu-1, kancerogene-ze proceso skatintoju. Ta-

„New England Journal of Medicine“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaujo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

E-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

čiau pažymima, kad šį ryšį reikėtų vertinti atsargiai, nes duonos, makaronų ir ryžių vartojimo reikšmė buvo tik ribinė. Pastebėta ir atvirkstinė priklausomybė tarp kiaušidžių vėžio ir žuvies, sūrio, ankštinių kultūrų, žalių ir virtų daržovių.

„The Lancet“

ALBUMINAS ŠLAPIME ATSPINDI PATIRTA ĮTAMPA

Mikroalbuminurijos santykis su kreatinino kiekiu šlapime (glomerulų pralaidumo žymuo) turi glaudų ryšį su vaikų patirtos operacijos sunkumu, teigia Italijos mokslininkai.

Jau žinoma, kad po didelės operacijos suaugusiems pacientams padidėja albumino kiekis šlapime. Norint patikrinti, ar tokių pačių pokyčių atsiranda ir vaikų šlapime, ištirta 40 vaikų, patyrusių nuo vidutinės iki didelės apimties operacijas. Operacinės traumos poveikis įvertintas pagal chirurginio streso taškų vidurkį.

Tyrimo rezultatai parodė tokių patį ryši tarp operacijos sunkumo ir albuminurijos kaip ir suaugusiems asmenims, tačiau pastebėta ir tam tikrų albuminurijos dydžio svyravimo dėsninių. Paprastai operacijos metu albuminurija didėja, o po jos per 24 val. pasiekama pradinė, iki operacijos buvusi būklė. Tačiau trims pacientams po operacijos albuminurija nesumažėjo iki pradinio lygio, ir vėliau dviem iš jų išsivystė chirurginės komplikacijos, o trečiam — sepsis. Taigi autoriai teigia, kad mikroalbuminurija gali būti ir ankstyvasis beprasidedančių komplikacijų ženklas, kai kitų komplikacijų klininių požymių dar nėra.

„New England Journal of Medicine“

SKRYDŽIO NUOTOLIS SUSIJĘS SU PLAUCIŲ EMBOLIJOS RIZIKA

Norint nustatyti, ar egzistuoja ryšys tarp skrydžio lėktuvu atstumo ir plaučių embolijos rizikos, Prancūzijoje atliktas tyrimas. Nustatyta, kad iš 135 mln. lėktuvu skridusių pacientų 56 įvyko plaučių embolija. Atlikus išsamesnę analizę pastebėta, kad didėjant nusikristam atstumui, embolijos dažnis didėjo. Keliaujant mažiau kaip 5,000 km, daugiau kaip 5,000 km ir daugiau kaip 10,000 km, plaučių embolijos dažnis atitinkamai buvo

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktučiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

0,01, 1,5 ir 4,8 atvejai 1 mln. pacientų.

Nepaisant to, kad didėjant nusikristam atstumui plautinės embolijos rizika didėja, reikėtų pažymėti, kad sunkios plautinės embolijos dažnis keliaujant lėktuvu išlieka tikrai nedidelis.

„The Lancet“

* Praėjusią vasarą bendrovės „Limeta“ generalinis direktorius Antanas Kaminskas, tapęs vyriausybės kanceliarijos, savo kėdę įmonėje užleido senam bičiuliui Vytautui Zimnickui. Ši aplinkybė pasėjo įtarimus, kad „Limeta“ neatsitiktinai laimėjo Sveikatos ministerijos rentgeno aparatų pirkimo konkursą. Dabar medikai spėja, kad bendrovė laimės ir sąnarių protezų pirkimo konkursą.

(R. Elta)

XII LIETUVIŠKOS POLITIKOS METAI: TARP MELO IR TIKROVĖS

DR. POVILAS JAKUČIONIS

Nuo seno priimta, baigiantis metams, apžvelgti praėjusių metų darbus. Tokiu metu atsiškaito Vyriausybė, ministerijos, prezidentas skaito metinį pranešimą. Tik kažin, ar politikai būna tokie sąžiningi, kaip šeimos galva ar ūkininkas, kuriam nereikia gražinti metų rezultatų, slėpti klaidų ir nesėkmių? Politikams dažnai reikia savo darbus „balinti“, kad rinkėjai nenusisuktų. O nuo visuomenės slepiamos klaidos ir silpnybės didėja, tarsi nuo kalno paridentas sniego gniūžtė. Tokia gniūžtė sunkiai prislegia žmones ir į bedugnę nusineša pačius politikus. Negalima tvirtinti, kad patys politikai to nesupranta, nebent pradedantys. Jūs taip elgtis verčia aistringi gerbėjai, lobistai, interesų grupės, rėmėjai.

Sausio 13-oji — Laisvės gynėjų diena — skatina apžvelgti ne tik praėjusių metų, bet ir visų 12 nepriklausomybės metų darbus, sekmes ir nesėkmes, nes žmonės yra nusivylę valdžia. Jie nori teisingumo ir darbo.

Pasiekti tautai reikšmingiausius dalykus. Atkurta ir įtvirtinta nepriklausomybė. Išvesta rusų kariuomenė. Gautas tarptautinis pripažinimas ir narystė svarbiose tarptautinėse organizacijose. Sutiprėjo Lietuvos kariuomenė. Stovime prie NATO ir Europos Sąjungos slenkčių.

Per 12 nepriklausomybės metų, Seimas priėmė 3,000 teisės aktų, o Vyriausybė — 14,000 nutarimų. Iš buvusio sovietinio teisinio beliko pakeisti tik Darbo kodeksą ir Referendumo įstatymą. Deja, ne visi tie įstatymai buvo gerai parengti, kai kurie buvo keičiami po 30 kartų. Kiti sukurti dorų idealistų teisingai ir doriai visuomenei. Jais netruko pasinaudoti piktavaliai ir savanaudžiai, kurie išvogė bankus, valstybės ir kolūkių turtą.

Iki šiol interesų grupių užsakyti įstatymų projektai svarstomi skubos tvarka, be pakankamo pagrindo, kriminologinės ekspertizės ir pasekmių prognozės. Retai atsižvelgiama į strateginius ilgalaikius valstybės tikslus, visuomenės poreikius ir viešąją nuomonę. Nėra vieningos teisės aktų planavimo sistemos. Ko gero klaidų virtinė gerokai ilgesnė nei pasiekimų, dėl ko valdžia, partijos ir teisėsauga netenka tautos pasitikėjimo.

Korupcijos analginu neįveiksi

Mafijos ir korupcijos metastazės apėmusios ne tik muitinę ir valdininkiją. Jos braunasi į teismus, net sveikatos apsaugos sistemą. Pacientas nėra tikras, kad gydytojas sąžiningai atliks operaciją. Korupcija veši ten, kur gausu valdžios pinigų: valstybės investicijų, viešųjų pirkimų, kur valdininkai patys arba susitarę priima sprendimus, kur natskirtos valstybės įstaigų ir privatininkų teikiamos paslaugos, kur privatizuojamas ar nuomojamas valstybės ar savivaldybių turtas.

Prieš korupciją, kaip ir prieš narkomaniją, reikia skubių ir griežtų veiksmų. Čia koncepcijomis ir programomis neapsieisi: tai būtų panašu į vėžio gydymą analginu tabletėmis. Atrodo, kad korumpuotų interesų grupuočių pirštai valdo Seimą. Praėjusį pavasarį priimti keli įstatymai nėra lengvinantys verslo sąlygų. Iš tikro jie palengvina šešėlinio verslo sąlygas ir prekybą kontrabandinėmis prekėmis. Dabar turgingi prekyautojai nebepekiuoja. Užtat streikuoja mokytojai, gydytojai, žemdirbiai, pensininkai, nes tuščias valstybės iždai.

Klysti verčia patirties stoka, idealistinis diletantiškas, asmeninės ir grupinės naudos troškimas. Antivalstybinių elementų griaujamoji veikla. Ir tai dar ne visas priežasčių sąrašas, dėl ko buvo išgręžti bankai ir valstybės turtas. Įstatymai nedraudė išduoti bankų paskolas be užstatu. Prieš pradedant privatizuoti valstybės ir kolūkių turtą, jis nebuvo tinkamai inventorizuotas ir įvertintas. Lyg tyčia buvo panaikinta įmonių vidaus kontrolė.

Nepasitikėjimo valdžia šaknys

Rublio nuvertėjimo laikotarpiu net dvi Vyriausybės — K. Prunskienės ir G. Vagnoriaus — ragino piliečius neatsiimti savo indelių iš bankų. Žadėjo geresniu santykiu keisti rublius į litus. A. Brazausko vadovaujama Lito komisija to pažado nevykdė. Keitė maišus grynųjų rublių, atvežtų iš Rusijos. Bankų ir valstybės turto grobstymo laikotarpiu buvo atvertos valstybės sienos, liberalizuoti tarpbankiniai pervedimai. Aferistai žinojo, kaip tuo pasinaudoti, tarsi buvo

Sausio 24 d. Lietuvos viešųjų, akademinų ir mokyklų bibliotekų darbuotojų atstovai susirinko į penktąjį Lietuvos bibliotekinių draugijos suvažiavimą Vilniuje, Lietuvos Medicinos bibliotekoje. 1989 m. įkurta Lietuvos bibliotekinių draugija apjungia per 1,580 narių, susibūrusių į 64 skyrius. Nuotraukoje — švietimo ir mokslo ministrai — Roma Dovydenienė ir dr. Algirdas Monkevičius. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Kepami įstatymdavystės „šedevrai“

Instruktuoti. Padaryta milžiniška žala valstybės iždai dėl rublinių indelių kompensavimo (apie 4 mlrd. Lt). Žmonės pirmą kartą pasijuto apgauti savo Vyriausybės. Toliau vyko turto negrąžinimo ir kitos apgavystės. Iš čia ir kyla tautos nepasitikėjimas valdžia.

Sąlyginis išlikusio nekilnojamojo turto grąžinimas valstybės išpareigojimus piliečiams dar padidino 3-4 mlrd. Lt. Valstybės skolinimasis kasmet po 1-2 mlrd. LT reiškia ne ką kitą kaip gyvenimą ne pagal pajamas. Nors paskolos buvo argumentuojamos investicijų ir struktūrinių pertvarkymų reikmėmis, tačiau didžiausia jų dalis buvo iššvaistyta, išgręžta, pravalgyta, nes nebuvo įstatymų nustatyta personalinė ar institucinė atsakomybė už paskolų panaudojimą. 13 mlrd. LT skolų gula ant mūsų vaikų pečių. Gėda būtų valdžiai stebėtis, kodėl tauta ją nepasitiki. Jei prie visų išvardytų klaidų ir tyčinių kenkimų pridėsimė spartiai augantį alkoholizmą, narkomaniją, sunkius organizuotus nusikaltimus ir tai toli gražu nebus visas sąrašas.

Tai, kad tokios pačios problemos kyla visose posovietinėse ir pokomunistinėse valstybėse, patvirtina, kad yra vienas scenarijus ir vienas instruktorius, kaip veikti iš komunistinio totalitarizmo išsilaisvinusiose valstybėse, kad nauja demokratine santvarka netektų piliečių pasitikėjimo. Tas scenarijus yra senas KGB voratinklis. Jis sukludė Lietuvoje įvesti griežtesnę ir teisingesnę tvarką. Sutrukė priimti Liustracijos įstatymą, neleido pasinaudoti žlugusio Maskvos pučo suteiktomis galimybėmis.

skatinami patentai, jų išsigijimas, ir kaip iš patentų gautos pajamos padalinamos. Amerikoje, jeigu koks nors universiteto mokslininkas nori gauti patentą, pirmiausia universitetas nori sužinoti, ar kas nors yra susidomėjęs ta technologija. Jeigu atsiranda nors viena bendrovė, kuri rodo susidomėjimą, tada universitetas deda pastangas, užmoka išlaidas, kad šis patentas būtų skirtas gavimui. Kai patentas jau realizuotas, už patentą gautos pajamos padalinamos į tris dalis. Vieną trečdalį gauna autorius, antrą universitetas ir trečią fakultetas.

Ištraukos iš prof. Algirdo Avižienio pranešimo. (Prof. Algirdas Avižienis, šiuo metu profesorius University of California at Los Angeles (UCLA), yra buvęs Vytauto Didžiojo universiteto rektorius.)

Informacinė visuomenė ir su ja susijęs žinojimas yra vienas svarbiausių faktorių užtikrinti

Kepami įstatymdavystės „šedevrai“

Okupacijų išsekinta ir, deja, daug neteisėjų patirianti nuo savo valdžios tauta yra ypač jautri teisingumui, žmogiškai atjautai. Gal dėl to taip lengvai patiki priešrinkiminiais politikų pažadais. O šie, visai nesivaržydami, begėdiškai meluoja, žada mažinti mokesčius ir tuo pačiu metu didinti algas, pensijas, ar panašias nesąmones. Staigiai pakelti gerovę neįmanoma. Bet nuo šiandien galima (ir reikia) būti teisingiems. Kai tik išviešpataus juridinis ir socialinis teisingumas, gerovė netrūks ilgai.

Seime priimti gerus įstatymus trukdo ne tik lobistinis spaudimas valdancijai, daugumai, bet ir informacijos stoka. Kartais net aukšti pareigūnai teikia klaidinančią informaciją. Neteko girdėti, kad būtų nubautas nors vienas valstybės pareigūnas, iš Seimo tribūnos sakęs netiesą. Juos visada užtaria Seimo dauguma.

Vadovaujant V. Andriukaičiui, Seimo dauguma vienin-gai balsavo už sovietinio okupanto konfiskuotų namų ir butų negrąžinimą natūra savininkams, jei juose gyvena nuomininkai. Nors pats V. Andriukaitis, būdamas tremtinių šeimos nariu, tėvų žemę atsiėmė. Balsavę už šį įstatymą, Seimo nariai nesakė, kad jie pasielgė teisingai, bet tvirtino siekę „socialinės tiesos sąviems“. Pasirodė, esama kelių teisybių. Gali pasirinkti sau priimtinesnę, tarsi prekę turę.

Kitas įstatymdavystės „šedevras“ yra įstatymo projektas, numatantis nuo okupacijų

nukentėjusių asmenų valstybinių pensijų skyrimą kompartijos vadovams ir eiliniams NKVD, KGB darbuotojams. Šitaip ciniškai tyčiotis iš valstybės istorijos ir Lietuvos laisvės kovų dalyvių — žuvusiųjų ir gyvųjų — gali tik bolševikai. Žinoma, jie nebūtų bolševikai, jei savo juodų darbų neپردingtų pilkų šydu. Ši kartą tai neva esą nukentėję, nes kariavę antihitlerinės koalicijos pusėje, t.y., sovietų armijoje. Retas iš daugiau kaip 2,300 „nuskriaustųjų antihitlerinės koalicijos kovotojų“ yra matę frontą. Didesnė jų dalis — tik prilygintieji dalyviams, iš tiesų tarnavę užfrontės represinėse struktūrose. Net ir tie nedaugelis, kurie buvo fronte, grįžę stėjo okupanto tarnybon, vadovavo kompartijos organizacijoms, planavo ir organizavo savo tautos genocidą arba vykdė represijas, tarnaudami NKVD, MGB, KGB struktūrose. Jie neturi teisės pretenduoti į valstybinę nukentėjusiųjų pensiją, nes ne jie nukentėjo, o nuo jų — žmonės kentejo. Įstatymo iniciatoriai sako, kad eiliniai NKVD-istai esą nekalti. Buve tremtiniai ir politkaliniai prisimena: būtent, eiliniai buvo žiauriausi kankintojai, vyresnybei nematant, daugiausia plėšikavo.

Vardan kaimynų, atsisakyta trečdaliai lietuviškų žemių

Kaip tautos išrinktieji ir paskirtieji ilgalaikius interesus gynę per 12 nepriklausomybės metų? Lietuvos valstybės sienos sutartimis su kaimynais patvirtintos tokios, kokias dar LTSR laikais nustatė SSSR.

Bus daugiau

viais informacinės visuomenės nariais, jau skleis šitą supratimą. Trečias žingsnis, per mokytojus pasiekti moksleivius. Reikia informacijos visuomenės sąvoką labai sąmoningai ir giliai skiepyti jaunimui. Negalima paimti 8-10 metų

Lietuvos delegacija, atvykusi į LR Seimo ir JAV LB Tarybos komisijos posėdžius 2001 spalio 8-11 d. Lemont, IL. Iš kairės: Rimantas Griskelis, LR švietimo ministras dr. Algirdas Monkevičius, prof. Stasys Vaitiekūnas, Arminas Lydeka, Jurgis Razma, Aloyzas Sakalas, prof. Algirdas Gaizutis, dr. Remigijus Mofuzas, prof. Vytautas Gontis, Vaclovas Karbauskis, prof. Kestutis Makariūnas, Janina Šniukštienė ir Vytautas Vidugiris.

Algio Rugieniaus nuotrauka.

DRAUGAS, 2002 m. sausio 29 d., antradienis

Danutė Bindokienė

Niekaip neapsieinama be kabučių

„Lietuvos rytas“ paprastai labai šykščiai pateikia teigiamesnių žinių apie bet kurio valstybės pareigūno, juo labiau prezidento, apsilankymus užsienio šalyse, susitikimus su svarbiais asmenimis ir pasiekimus, kurių nauda Lietuvai, rodos, niekam netenka abejoti. Pateikiama informacija yra ir negausi, ir pakankamai tendencinga, tad skaitytojai įvykius mato per „Lietuvos ryto“ prizmę ir pasisavina nuomonę, kurią siekia sukurti dienraščio leidėjai ar korespondentai. Kam ji iš esmės tarna, sunku pasakyti, bet lengva spėlioti...

Tad teko truputį nustepti, kad, prezidentui Adamkui ir kitiems aukštiesiems Lietuvos valdžios žmonėms lankantis Vašingtone sausio 17 d., „Lietuvos rytas“ skyrė ir palyginti daugiau dėmesio, ir reportażai buvo beveik palankūs. Gyvendami šioje šalyje ir nebūdami perpradami iš Vašingtono dvelkiančios politinių vėjųs, kurie paprastai yra tik drungni mažų, „ne-reikšmingų“ valstybių atveju, visgi turėjome pagrindo pasidžiaugti JAV prezidento George W. Bush parodytu dėmesiu prezidentui Adamkui ir Lietuvos delegacijai. Jeigu kam teko praėjusios savaitės trečiadienį stebėti NBC TV kanale rodomą „propagandinę“ laidą apie eilinę darbo dieną Baltuosiuose rūmuose, matėme, kad kasdieninė darbo tvarkė yra labai intensyvi, vykstanti „laikrodžio tikslumu“, prasidejanti anksti rytė ir užsibaigianti vėl vakare. Dabartinis prezidentas, atrodo, laiko veltui neleidžia, o valandų visiems darbams atlikti ir projektams įgyvendinti visuomet per mažai. Jeigu jis sutiko skirti net 45 minutes prezidentui Adamkui, jeigu ir Laura Bush pasikvietė Lietuvos prezidentą žmoną „kavos puodeliui“, vadinasi galime tame palankiame dėmesyje įžiūrėti kur kas daugiau, negu iš paviršiaus atrodo. Tai, be abejo, nebuvo tik eilinis „mandagumo vizitas“.

Amerikos lietuviai veikėjai, kurie dešimtmečių būvyje ne kartą bėdėsi į Baltųjų rūmų duris, prašėsi audiencijos pas JAV prezidentą, tikėdamiesi dar kartą pristatyti galingiausios pasaulyje valstybės valdžiai Lietuvos bylą ir paprašyti paramos, žino, kad ne visuomet į tuos beldimus atsišauks. Be to, Vašingtonas niekuomet per daug neskuba moksleivius, pamokyti dirbti su kompiuteriu, ir tikėtis, kad jau už penkiolikos ar dvidešimt metų turėsime informacinę visuomenę.

Labai svarbus informacinės visuomenės aspektas yra suaugusiųjų mokymas. Yra daug

parodyti savo palankumą, jei gu nemato platesnių horizontų arba naudos, kuri eiliniam stebėtojų ne visuomet aiški.

Tačiau LR prezidento, ir jo delegacijos, „medaus mėnuo“ su „Lietuvos rytu“, atrodo labai greitai pasibaigė: buvo tuoj išspausdinti du neigiami reportażai (tą patį iš Vašingtono, taip pat to paties korespondento). Pirmasis metė kaltinimą, kad prezidento apaudos atstovė ir jo patarčio paduotojas turėjo trumpam grįžti į Vilnių kažkokiais svarbiais reikalais (matyt, nepranešę „LR“ korespondentui); ir tokia „bereikalinga kelione tik švaistė valstybės pinigų“, antrasis — kaip laidoje apie prez. George W. Bush darbo dieną Baltuosiuose rūmuose Lietuvos prezidentas (ir kai kurie kiti delegatai) buvo parodytas labai trumpai: mažiau akylus žiūrovas galbūt net nespėjo pamatyti...

Ar „Lietuvos ryto“ skaitytojai labiau prisimins teigiamuosius reportażus, ar jiems atminti giliau įkris pasėipūs ir kaltinantys sakiniai? Ilgai spėlioti nereikia. Šiaip ar taip, rinkiminė kampanija jau prasidėjusi — nepaisant, kiek subtiliai, kiek pašalniaiškai. Prez. Adamkus dar nėra aiškiai pasisakęs, kad kandidatuos antrai kadencijai. (Jr. jo pasikalbėjimą su A. Zapracku praėjusios savaitės antradienio laidoje „Drauge“), tačiau, kaip mūsų liaudis sakyti „ne laikas šypsoti lakinti, kai eini medžioti“ — opozicijai, be abejo, jaučia, kad dabartinis prezidentas būtų pavojingas kandidatas ir daug „smulkiųjų“ jis bematant iškirstų iš rinkiminių varžybų aikštės, todėl naudinga jį jau iš anksto tepti kiek galima tamsesnėmis spalvomis.

Visgi tikime, kad tiek Lietuvos kariuomenės vado gen. mjr. Jono Kronkaicio, tiek prez. Valdo Adamkaus asmeniškai ir politiniai kontaktai Amerikoje yra Lietuvai nepaprastai naudingi. Jeigu jų vizitai ir susitikimai, nepaisant trūkumų ar matomųjų vietinių žiniasklaidoje, suteiks Lietuvai bent kiek papildomų taškų, siekiant laimėjimo — pakvietimo į NATO — juos turime laikyti sėkmingais. Nei „Lietuvos rytas“, nei mūsų pačių tarpe pasigirstanti kritika naudos šiuo atveju neduoda. Čia jau kalba eina ne apie vieną ar kitą asmenį, o apie Lietuvos įvaizdį.

žmonių, kurie turi nedidelį, silpną informacinės visuomenės supratimą. Jie neatitinka tikslaus, esminio technologijos supratimo sąvokos, silpnai naudojasi kompiuteriu, nors labai norėtų tapti gerais informacinės visuomenės nariais. (B.d.)

MOKSLAS LIETUVOJE: SIEKIAI IR PROBLEMOS

Lietuvos respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės moksliniams reikalams darbo grupės posėdis, įvykęs Lemont, IL, Pasaulio lietuvių centre, spalio 9-10 d.

Paruošė: dr. Stasys Bačkaitis

Nr.12

Esu labai nustebęs, kad Lietuvoje leidžiama tiek daug mokslinių žurnalų. Tai tikrai neskaitina siekti aukšto mokslo lygio. Galima suprasti reikala leisti lietuvių kalbos, istorijos ir literatūros žurnalus. Gal būtų naudinga turėti žurnalus, kur studentai galėtų spausdinti savo darbus, o profesorius apžvalginio, didaktinio pobūdžio straipsnius. Tačiau straipsniai, kurie yra didelės mokslinės vertės, turėtų būti paskelbti tarptautinėje literatūroje. Jeigu straipsnis nevertas ten spausdinti, kam jį iš viso reikia spausdinti. Net ir gerų straipsnių dabar yra

per daug, jų visų nesusipėjame perskaityti.

Išsklausius Lietuvos mokslininkų pranešimus, susidarė vaizdas, kad yra interesas centriniu būdu specialybes riboti ir nustatyti iš anksto, kiek gali būti vienosios ir kitos specialybės studentų. Mančiau, kad tai neapraikiška. Kuri valstybės įstaiga gali nustatyti iš anksto, kokie bus reikalavimai ateityje, sakykime, už penkerių ar šešerių metų? Tai bandymas kontroliuoti, kur nėra jokio reikalo. Studentai patys gali nustatyti, kur jų ateitis būtų šviesiausia. Buvo įdomu išgirsti, kaip

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

DIDŽIOJI ŠVIESA

3 eilinis sekmadienis

Izaijo pranašystėje kalbama apie „didžią šviesą“, o evangelistas Matas skelbia Jėzų esant „skaisčia šviesa“. Apie 732 metus pr. Kristų asirai nuniokojo aukštutinę Izraelio dalį, Zabulono ir Neftalio žemes. Tačiau pranašas Izaijas visiškai pasitiki, jog Dievas nepamirs savo tautos ir atstatys ją. Tamsybės pakeis šviesa, lūdesį — džiaugsmas. Džiugesys išreiškiamas dviem būdingais Artimųjų Rytų įvaizdžiais: derliaus nuėmimu ir karo grobio dalijimusi. Pranašas įžvelgė džiaugsmo šaltinį ir būsimajame karališkojo sūnaus gimime, kuris aprašomas tolesnėse eilutėse po šiandienos skaitinio. Šis karališkas kūdikis atneš pergalę ir taiką. Pranašas regi tobulą istorijos pilnatvę laikų pabaigoje. Tikroji istorija — Dievo veikimo istorija.

Tai, ką pranašas galėjo numatyti miglotai, evangelistas suvokė aiškiai. Evangelistas aprašo Jėzų, pradėdantį viešąją veiklą tose vietovėse, kurios prieš daugelį amžių numatytos pranašystėje. Jau pats Jėzus pasirodymas yra pranašystės išsipildymas. Tačiau į šio sekmadienio liturginį skaitinį Bažnyčia įtraukia ir pirmųjų mokinių pašaukimą. Tai padeda suprasti, jog pilnatvė išpranašautųjų įvykių prasmė apima taip pat Jėzaus mokinius.

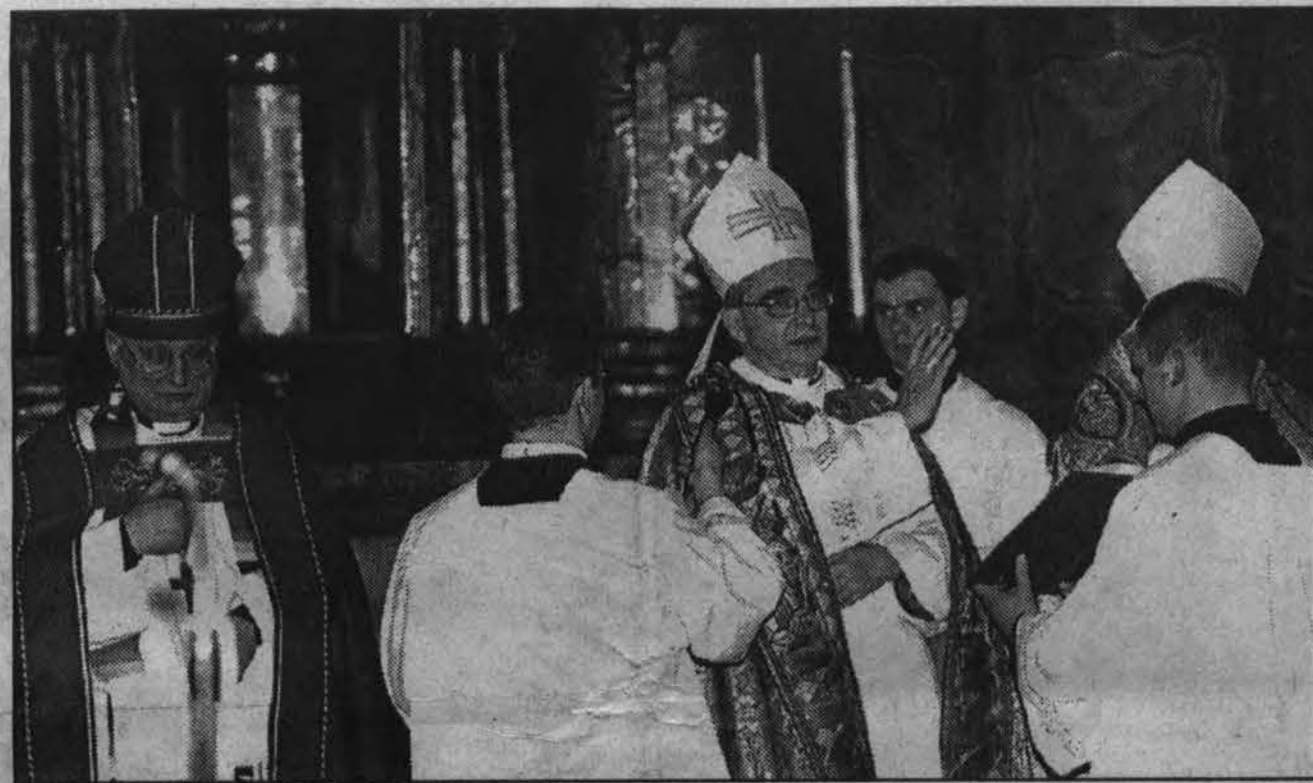
Matą pasakojimas yra labai paprastas ir kartu dramatiškas. Jėzus pamatęs pašaukia būsimuosius mokinius, ir jie nedvejodami nuseka pasukui Mokytoją. Nei iš Jėzaus, nei iš mokinių lūpų neišgirstama klausimų ar dvejonų. Mato evangelijoje ypač pabrėžiama Jėzaus valdžia ir mokinių tikėjimas bei pasitikėjimas. Evangelistas tikslingai akcentuoja šiuos dalykus nuo pat savo Evangelijos pradžios.

Šiuo liturginiu skaitiniu Bažnyčia išreiškia mintį, jog pašaukimas ir atsiliepiamas į jį yra išpranašautos didžios šviesos bei džiaugsmo išsipildymas. Pašauktieji mokiniai per pašaukimo stebuklą padaromi verti nešti visoms tautoms Gerąją Naujieną. Dalyvaudami Jėzaus atneštoje šviesoje jie tampa „pasaulio šviesa“. Izaijo pranašaujamas džiaugsmas palyginamas su pjūtimi. Jėzus taip pat pasitiekia pjūties įvaizdį, nusakydamas pašaukimų poreikį (Mt 9, 36-38). Deja, mes, krikščionys, ne visuomet priimame mums skirtos šviesos pilnat-

vę. Kartais stengiamės prigesinti mums skirtąją „skaisčią šviesą“, po to stebimės, kodėl ji tokia blausi. Apaštalas Paulius susidūrė su šia problema Korinto bendruomenėje. Vieni krikščionys autoritetais laikė Paulių, kiti — Petrą, treči — Apolą. Apaštalas Paulius teigia, jog vieninga bendruomenė imanoma tik tokiu atveju, jei visi seka Jėzumi Kristumi, kuris yra didžioji šviesa. Apaštalas Paulius nurodo, kad visi turi būti vieningi, kaip ir Jėzus Kristus. Tik tikėjimas leidžia išgyventi šią Bažnyčios patirtį, kai skirtingiausi žmonės vienijami to paties tikėjimo meldžiasi vienas už kitą.

Jėzaus misijų veikla prasideda Galilėjoje. Šios teritorijos centre yra mažas Kafarnaumo miestas prie Galilėjos ežero. Evangelistas Matas šią sritį apibūdina iš pranašo Izaijo: „pagonių Galilėja“. Eilutės iš Izaijo pranašystės džiaugsmingai skelbia žmonių išlaisvinimo uvertūrą. Dar kartą ant Galilėjos kalno Viešpats pakviečia mokinius jau po prisikėlimo. Ten jis suteiks jiems galią eiti į visą pasaulį mokyti ir krikštyti visas tautas: „Eikite ir padarykite mano mokinius visų tautų žmones“ (Mt 28, 16-20).

Jono Krikštytojo balsas nutildomas budelio kirtiu. Jėzus tęsia savo pirmąją skelbtąją žinią: „Atsiverskite, nes čia pat dangaus karalystė!“ Šiame liepime atsiverti glodi visa Evangelija. Apaštalai savo ruožtu pakartojo tą patį paliejamą Sekminių rytą (Apt 2,38). Tai nėra vien skambus šūkis. Visi pranašai, ypač po Jeremijo, kartojo šį raginimą. Pranašams tai reikė krypties pakeitimą, besąlygišką grįžimą pas Sendoros Dievą. Jėzaus ir ankstyvosios Bažnyčios skelbiamas atsivertimas reiskia radikalų galvosens ir veiksenos pakeitimą, vidinio žvilgsnio nuskaitinimą. Į Dievo karalystę įžengti galima tik turint naują širdį ir dvasią. Atsivertimas — tai ne išorinio apdaro, bet mentaliteto pakeitimas. Atsiverti sunku ir dėl to, kad žmogus iš prigimties linkęs nukrypti nuo Dievo nužėptos orbitos. Jėzus ateina atstatyti šią pusiausvyrą, atveddamas mus pas Dievą. Jo kvietimas yra

Šv. Jonų bažnyčioje Vilniuje sausio 24 d. vyko pagrindinės krikščionių vienybės savaitės pamaldos, kurias atliko kard. Audrys J. Bačkis (viduryje), liuteronų vysk. Jonas Kalvanas ir stačiatikių ortodoksų Vitalijus Karikovas. Krikščionių vienybės savaitė kasmet skelbiama sausio 18-25 d. Jos metu vyksta ekumeninės pamaldos, dalyvaujant įvairių krikščioniškų konfesijų atstovams. Maldos už krikščionių vienybę savaitė įvesta 1916 m. po piežiaus Benedikto XV iniciatyva, o visos krikščioniškosios konfesijos šios tradicijos laikosi nuo 1935 m. Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotrauka

daugiau negu įsakymas, tai — malonė.

Evangelistas Matas, vaizduodamas Jėzaus viešosios veiklos pradžią pasitelkia metančio tinklą žvejo įvaizdį. Žinoma, jį domina ne žuvis, bet žmonės. Pirmiausia į Jėzaus užmestą tinklą patenka Petras ir Andriejus. Kiek vėliau — vėl du broliai, Jokūbas ir Jonas. Toks pat pašaukimas, toks pat ir atsakymas: jie paliko viską — tėvą, tinklus, valtį — ir „nuėjo su juo“. Žinoma, šis pasirinkimas ir atsakas turėjo subręsti ankstes-

niuose susitikimuose. Jėzus ieško ne tik savo mokymo klausytojų. Jis nori bendradarbių, pasiryžusių nešti savo kryžių. Pasiryžusiems prisidėti prie Mokytojo atsakomybės ir jo kryžiaus, tenka palikti visa kita — profesiją, šeimą, turtą. Keturi jauni vyrai, kurių gyvenimo horizontas iki tol ribojosi Galilėjos ežeru, atsiliepė atsivertimo iššūkiui bei riziką. Jie įtikėjo, kad Jėzuje dangaus karalystė yra čia pat.

Bažnyčios žinios, 2002, Nr. 1

INTENSYVINTI KRIKŠČIONIŲ IR ŽYDŲ DIALOGĄ

Pasak Krikščionių vienybės tarybos prezidento kardinolo Walterio Kasperio, būtina dėti pastangas, kad krikščionių ir žydų dialogas taptų gyvesnis. Kalbėdamas lapkričio 21 d. viename Jeruzalėje surengtame simpoziume, kardinolas W. Kasperis pažymėjo, jog dialogas turėtų būti atsisąjūgintas ne tik į praeitį, bet ir į ateitį. Krikščionys ir žydai turėtų bendromis jėgomis skatinti etikos normas politikoje ir visuomenėje, žmogaus teises, teisingumą ir taiką pasaulyje ir prisidėti prie aktualių problemų sprendimo. „Mūsų vadinaujamą pomodernistiniam pasauliui reikia mūsų bendro liudijimo. Žydai ir krikščionys dabartiniame pasaulyje turėtų būti nebe priešai, bet sąjungininkai“, — pabrėžė kardinolas.

Dabartinėmis sąlygomis žydai ir krikščionys turėtų sudaryti su musulmonais „sąjungą“ taikai ir susitaikimui, ypač Artimuosiuose Rytuose, skatinti. Būtina užbaigti smurtą ir atsakomojo smurto, pareikalavusio tiek daug aukų iš abiejų pusių, spiralę. „Prievara neišsprendžia problemų, ji kelia vis naujų problemų. Tik teisingumas ir abipusė pagarba gali laiduoti patvarią ir

ilgalaike taiką“, — sakė kardinolas. Žydai ir krikščionys turi bet kurią provokojančią retoriką, bet kuri jantią retoriką, bet kuri kerštą ir smurtą. Jis taip pat siūlė padaryti Jeruzalę taikos miestu bei žydų, musulmonų bei krikščionių vieta ir taikos vilties ženklu visai žmonijai.

Kardinolas Kasperis atkreipė dėmesį į žydiškąsias krikščionybės šaknis, nuo kurių ji negali būti atskirta. Vatikano II Susirinkimas, pasak kardinolo, po ilgos ir liudnos abejingumo, nesusipratimų, diskriminacijų, kaltinimų, spaudos bei persekiojimų istorijos ženklo „istorinį proveržį“. Susitaikinimo pastangas liudija įvairūs Bažnyčios dokumentai, popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiai ir gestai. Kardinolas Kasperis pabrėžė, jog judaizmo atstovų kritikuojamas Vatikano dokumentas Dominus Iesus nebuvo adresuotas judėjams. Jis taip pat apgailestavo, kad dokumentas „Mes atsimeiname“, kuriame Bažnyčia priminė holokaustą, ryžtingai pasmerkė bet kurią antisemitizmo formą ir apgailėjo krikščionių neveiklumą, ne visų buvo priimtas kaip pakankamas.

BŽ, 2001, Nr. 23

UŽMIRŠTO PAVEIKSLO SUGRĮŽIMAS

Apie Švč. Mergelės Marijos Maloningosios Motinos paveikslą anksčiau tik nedaugelis buvo žinoję ar jį lūpomis žinoję. XVII-XVIII amžiais tai būta paties garsiausio Švč. Dievo Motinos atvaizdo Kaune. Paveikslas kabojo bernardinų konvento Šv. Jurgio Kankinio bažnyčioje, o triaukščio bokšto nišoje iš Rotušės aikštės pusės buvo šio atvaizdo kopija. Vyskupas Motiejus Valancius „Pastabose sau patiam“ rašo, kad prieš tą paveikslą „senaisiais laikais subatvakariais ir šventvakariais susirinkę žmonės giedodavo litaniją ir kitas giesmes“. XIX amžiaus pabaigoje šį Ma-

rijos atvaizdą jau randame Šv. Onos altoriaus antrame tarpnyje, deja, gerokai sumažintą — t.y. apkarpytą iš visų šonų. Jį ten tebesant liudija 1939 m. surašytas Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos inventorių. Matyt, paveikslas kabojo tame altoriuje iki uždariant Šv. Jurgio Kankinio bažnyčią 1950 m.

Uždarius bažnyčią, prasi-dėjo šio paveikslą klajonės, kol galiausiai apie 1978 metus ka-nauninkas Algimantas Kajakas surado jį Šv. Antano bažnyčios rūsyje, padėjęs ant žemės be rūšių. Tačiau paveikslą atpažinti pavyko tik 1990 metais. Dabar Švč. Mergelės

Lietuvos „Carito“ direktorius kun. Robertas Grigas su „Carito“ darbuotojomis Kristina Mišiniene ir Janina Kukauskienė ruošiasi baigti remontuoti gautą pastatą nakvynės namų įkūrimui. Jis yra labai dekingas „Saulutei“ už siuntinius, kurie padeda vargstantiems vaikams Lietuvoje. Indrės Tifūnelienės nuotrauka.

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Variklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Pardavime naudotas automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

Siūlo darba

Reikalingi mūrininkai.
Tel. 815-462-6263;
630-774-1025.

Alternative Home care looking
for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 630-654-6580.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Reklamuojušės DRAUGAI

„Yra ir pareigų.“

Dr. P. Kisieliūs

Vasario 16-tos dienos proga, užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusišimsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

VATIKANAS ATMETA NARKOTIKŲ LEGALIZACIJĄ

Vatikanas nepripažįsta narkotikų legalizacijai ir bet kuriems mėginimams taip spręsti narkotikų problemą. Gruodžio 4 dieną Vatikane paskelbtame Popiežiškiosios ligonių sielovados tarybos dokumente „Bažnyčia, narkotikai ir narkomanija“ griežtai nepripažįsta, kad legaliai būtų vartojami „silpnieji“ narkotikai ir tokie „narkotiniai pakaitalai“ kaip metadonas. Remiantis popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais, dokumente teigiama, jog su narkotikais nevalia kovoti narkotikais.

Narkotikai yra blogis, jų plitimas kelia grėsmę visuomenei. Į tai galima atsakyti tikta kryptingą prevenciją, terapija ir įstatymo draudimais. Silpnųjų narkotikų legalizacija neleistina, nes ir jie sąlygoja psichinę priklausomybę. Nepriimtina ir tai, kad valstybei kontroliuojant nar-

komanams būtų išduodamas heroinas, neva taip siekiant apriboti šio narkotiko vartojimo kelią žala, nes, pasak Ligonų sielovados tarybos, būtų absurdiška, jei pati valstybė taptų prekiautoja narkotikais. Būtinai aiškesnės ribos tarp to, kas leistina, ir to, kas drausina.

Pristatydamas dokumentą, narkotikų ekspertas ir psichoterapeutas Tony Antrella sakė, jog dėl narkotikų plitimo tarp nepilnamečių kaltas „jau 30 metų egzistuojantis auklėjamų vakuumas“. Jaunuolių, vartojusių narkotikus, Europoje nuo 19 proc. 1970 metais padaugėjo iki 43 proc. šian-dien, ir jų vis daugėja. Be to, narkotikus pradeda vartoti vis jaunesni žmonės.

Ligonų tarybos prezidentas arkivyskupas Javier Lozano Barragan — pabrėžė, jog svarbiausi Bažnyčios sąjungininkai kovojant su narkotikais yra tėvai. Pasak šios tarybos prezidento, dokumente patariama, kaip tėvai auklėdami turėtų užbėgti narkotikų vartojimui už akių ir ką daryti vaikui pradėjus narkotikus vartoti. Leidinyje taip pat pateikiamos narkomanų pastoracijos ir globos gairės. Arkivyskupas pareiškė, jog Vatikanas noris šiuo dokumentu

ne nurodinėti, bet pasiūlyti.
BŽ, Nr. 23

ŠIAULIAI

• **Prieš keletą mėnesių** 25,000 egz. tiražu Šiaulių krašto „Saulės deltos“ leidyklos išleista Aldonos Kezytės ACJ knyga „Esame nenaudingi tarnai“ palankiai įvertino popiežius Jonas Paulius II. Anot autorės, šią kuklią knygę, kurioje pasakojama apie rizikingą misionierių darbą Gruzijoje ir Armėnijoje 1976-1990 metais, ji dedikavusi Šventajam Tėvui ir iš jo susilaukė padėkos. Popiežius padėkojo už jam dovanotą atsiminimų knygą ir labai gyvai įvertino autorės misijų tarnystės laikotarpį Armėnijoje. Popiežius taip pat suteikė apaštališkąjį palaiminimą ses. Aldonai Kezytei, jos artimiesiems ir visai Jėzaus Širdies tarnaičių kongregacijos bendruomenei.

KAIŠIADORYS

• Spalio 28 — lapkričio 4 d. Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis lankėsi Punios, Butrimonių, Užugusčio, Seme-liškių, Pivašiūnų, Dusmenų, Vievio parapijose, kur po pamaldų susitiko ir bendravo su tikinčiaisiais.

BŽ, Nr. 23

MOKĖKIME ĮVERTINTI

Amerikos Lietuvių respublikų federacija praėjusį savaitgalį kreipėsi į savo narius ir lietuvių visuomenę, prašant susitikimo ir penkių dolerių aukos išlaidoms padengti vasario 8 dienos „Draugo“ dienraštyje patalpinti padėką istorinio JAV ir Lietuvos prezidentų bei jų delegacijų susitikimo proga. Prezidento George W. Bush pokalbis su prezidentu Valdu Adamkum suteikė daug vilčių dar šiais metais Lietuvai sulaukti kvietimo į NATO. Šis kvietimas įpareigo JAV lietuvių naujam uždaviniui, įtakoti JAV senatorius balsuoti už Lietuvą. Šiuo metu, pagal Lietuvių respublikonų apskaičiavimą, tik 30 senatorių yra viešai prizadėję balsuoti už Lietuvos įstojimą į NATO. Reikalinga padėka ir prašymas prezidentui Bush, kad Baltųjų rūmų parama įtakotų ir pakeistų kitų senatorių nuomonę apie Lietuvą.

Vieša lietuvių padėka, patalpinta vieninteliame JAV lietuvių dienraštyje „Draugas“ su daugybe pavardžių, yra pirmutinis žingsnis, kuris pradės atkreipti visuomenės dėmesį, kad Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos dienos minėjimuose būtų įtakojami gyvenamųjų valstijų

senatoriai, dienraščių redaktoriai ir kiti svarbūs mūsų asmenys.

Negalime pamiršti ir Lietuvos. Turime budėti, kad Lietuvos politinės partijos, išreiškusios paramą NATO, artėjančiuose gruodžio prezidentiniuose rinkimuose siūlytų tiksliai tuos kandidatus, kurie yra sąžiningi ir turi patirtį vadovauti Lietuvai, jai siekiant NATO narystės. Išeivijos žiniasklaidos pavyzdys tegul būna kelrodis Lietuvai, kaip įtakoti skaitytojus, visuomenę, politines partijas ir prezidentus.

Vasario 8 d., pavardžių sąrašą vykdė Cleveland, Washington, D.C., Chicago, Detroit, Los Angeles ir St. Petersburg lietuvių telkiniuose veikiantys Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos skyriai. Prašome kreiptis į juos arba siųskite savo sutikimą Federacijos pirmininkui: Jonas Urbonas, 1418 W. Elmwood, Clawson MI 48071 Tel/Fax 248-435-0209. Jeigu norite, kad jūsų pavardė būtų įtraukta į viešo laiško padėką, turite pasiekti Joną Urboną iki vasario 5 dienos. Čekius rašykite: American Lithuanian Republican Federation vardu.

Im

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

O KUR MARQUETTE PARKO APYLINKĖS LB?

Daznai skaitome apie Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės ruošimus įvairius renginius ir kitokią veiklą. Kiek suprantame, tai nelabai gausi lietuvių apylinkė, bet veikli ir darbšti. Norėtume paklausti: ar Marquette Parkas neturi LB apylinkės? Rodos, čia dar daug lietuvių gyvena, ypač neseniai atvykusių, bet niekuomet negirdėti, kad kas nors ką nors veiktų.

Kodėl atitinkamos Lietuvių bendruomenės valdybos (gal Vidurio Vakarų apygarda?) nepasirūpina šios apylinkės likimu? Mielai išsijungtume.

Leda ir Virgis Urbšiai
Chicago, IL

BUDRIŪNIŠKAS „VALIO“

Triskart budriūniškas „Valio!“ Žurnalistų sąjungos Los Angeles skyriaus ilgamečiame nariams, gavusiems Liet. Bendr. Kultūros tarybos žurnalistų premijas: už 2000 metus Karolis Milkovaitis pernai; už 2001 metus Ignas Medziukas šiemet.

Jiedu abu aktyvūs kūrybinės informacijos puoselėtojai, stebėtojai. Amžiaus riba, prie kurios artėja metai ir dienos, žodį jų kalbą nepa-

keičia snauduliu ar apatija. Visų mūsų džiaugsmui, spaudos puslapiuose atskleidžia lietuviškos veiklos aktualijas organizacijose, asmeninių pamėnimų bei tautinių švenčių progomis. Tad sveikiname su užsitarnautu pripažinimu pačiais geriausiais iš gerųjų! Dar daug darbinių metų, mieli kolegos! Jums „Valio!“

Žurnalistų sąjungos Los Angeles skyrius, pirm.
Stasė Pautienienė
Los Angeles, CA

AR MUMS NEBEREIKALINGA LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA?

„Draugo“ Nr. 240, 2001 gruodžio 12 d. buvo aprašytas tradicinis kalėdinis pasirodymas muziejuje (Mokslo ir pramonės D.S.)

Ten rašoma, kad lietuviškos programos įkūrėjas buvo Lietuvos generalinis konsulas Petras Daužvardis.

Nepažeminant gerbiamo Daužvardžio nuopelnų, tenka atitaisyti klaidą. Lietuviškos kalėdinės eglutės muziejuje iniciatorė buvo jo žmona Juzė Daužvardienė. (Žiūr. Lietuvių enciklopedija, Boston, Mass. 4-tą tomą).

Šalia plačios lietuviškos veiklos, ji atgaivino ir eglutės

Po „Charakterio ugdymo“ programos seminaro „Šaltinėlio“ vaikų centre Marijampolėje su savanorėmis studentėmis, Rita Vencloviene ir Aldona Kamantiene (jos abi sėdi su vaikais ant kelių).

papuošalų — šiaudinukų gaminimą.

1952 m. J. Daužvardienė buvo išrinkta viena iš 10 žymiausių Čikagos moterų!

Dalia Srugaitė
Vilnius

MATYT, NE TĄ SIŪLOTE

Norėčiau pasidalinti keliomis mintimis apie D. Bindokienės vedamąjį (02.01.17), pavadintą „Matyt, ne ten ieškome“. Su straipsniu sutinku šimtu procentų. Aš negaliu tikėti, kad po 10 metų nuo Lietuvos išsilavinimo mes dar turime diskutuoti, „kaip naujokus įtraukti į lietuvišką veiklą“, kad jie „galėtų užpildyti sales renginiuose“.

Norėčiau šį laišką kreipti į ankstesniųjų bangų lietuvių imigrantus, kurie dar šitaip galvoja. Pažūrėkime į faktus. Prieš metus Čikagoje vienas Lietuvoje garsiausių šiuo laiku muzikos atlikėjų ir kūrėjų — Andrius Mamontovas koncertavo Willowbrook salėje. Daugiau kaip 1,000 žmonių mokėjo po 30 dol. už bilietą, todėl salė buvo pilna. Ar buvote vienas iš publikos?

Kiek girdžiu, ir „Dviračio žynios“ spektaklio bilietai buvo išparduoti per dvi dienas. Kaip tad galime sakyti, kad „jie“ (trečiabangiai) nedalyvauja lietuviškuose renginiuose?

Sakysite, kodėl jie neateina į „Ažuoliuko“ ar „Trijų Tigriukų“ koncertą? Atsakymas lengvas: dėl tos pačios priežasties, dėl kurios jūs nebuvote Mamontovo koncerte — skonio dalykas!

Gal problema nėra, kur mes ieškome tos trečios bangos, o ką mes jiems siūlome. Geras pavyzdys yra JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė, kuri jau daug metų širdingai stengiasi pritraukti tą trečią bangą į LB veiklą. Atrodo, kad jai sunkokai sekasi. Ji „ieško“ visose teisingose vietose, bet gal, ką „siūlo“, nėra jiems įdomu? Gal M. Remienė galėtų surasti balansą savo renginiuose ir pakviesti ne tik liaudies ar klasikinės muzikos iš Lietuvių, bet ir modernius atlikėjus, pvz., Skamp, Sel, Zas ar kitus, kuriuos lietuviai ten girdi per radiją kasdien. Pamatytumėt, kokią gerą pelną padarytų!

Neseniai skaičiau „Drauge“ V. Landsbergio kalbą, kurioje jis sakė, kad lietuviai Lietuvoje dar mato kaip tarybiniais laikais. Ar ne tą patį galima sakyti apie išeiviją? Kai buvau vaikas, mano tėvai visuomet sakydavo, kad mūsų tikslas padėti Lietuvai atgauti laisvę ir išlaikyti lietuviybę. Dabar Lietuva jau laisva, tai kokia lietuvių misija išeivijoje? Ar ji nepasikeitęs? Skaitau, kaip visi liūdi dėl „Darbininko“ uždarymo, bet kur

yra džiaugsmas, kad atsirado naujas lietuviškas laikraštis „Amerikos lietuvis“?

O kaip „Darbininkas“ stengėsi pritraukti naujų skaitytojų? Atsiminkite, kad šiais laikais skaitytojas turi didelį pasirinkimą lietuviškos spaudos ir žurnalų. Išeivijos spauda ne tik konkuruoja tarp savęs, bet ir su spauda Lietuvoje. Ją galima ir prenumeruoti, ir skaityti internete. Nauji laikai ir kiekvienas laikraštis, žurnalas, radijo programa, organizacija turi prisitaikyti, arba jie išnyks!

Linas Johansonas
Cleveland, OH

LIETUVIŲ KALBA TIESIOG VERKIA... IR MES KARTU

Kiekvieną sekmadienį lankomės lietuviškoje Mišiose Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Marquette Parke. Čia jaučiamės beveik kaip Lietuvoje — graži gieda choras, graži šventovė, lietu-

vis jaunas kunigas ir pilna bažnyčia žmonių. Po pamaldų kartais užiname kavos ir parapijos salę išgerti (ne tiek tos kavos, kiek susitikti pažįstamus, su kuriais šiaip nėra progų pasimatyti).

Turime tik vieną nusiskundimą: kas pagaliau redaguoja parapijos biuletenį? Tiesiog skaudu paimti ir rankas ir pamatyti taip sudarytą lietuvių kalbą. Juk be naujo kunigėlio parapijoje dar tebegyvena ir kun. R. Gudelis (taip skaitėme biuletenyje), be to, ir kiti kunigai, kurie moka lietuviškai. Kodėl negali kas nors peržiūrėti tekstus prieš spausdinant? Gėda parapijai ir lietuviams kunigams... Juk dabar ir bažnyčia ateina tiek daug neseniai atvykusių žmonių, kurie tiesiog šaiposi iš būtent tokio biuletenio. Gerbiamieji, susirūpinkite!

Joana, Viktorė, Austė ir Algis Karpiai
Oak Lawn, IL

PAMINĖTAS VILNIAUS LIGONINĖS DEŠIMTMETIS

Prieš 10 metų Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė atvėrė duris pirmam pacientui. Ligoninė ėmė teikti aukštai kvalifikuotą medicinos pagalbą. 75 procentais atvejų ji teikiama skubos tvarka.

Ligoninėje įsikūrusios keturios Vilniaus universiteto klininės: Neuroangiochirurgijos, I-oji Anestezilogijos-reanimatologijos, bendrosios chirurgijos bei Traumatologijos - ortopedijos. Be minėtų keturių universitetinių kliniškų ligoninėje veikia ūmių apsinuodijimų skyrius, Kraujų perpylimo, Hiperbarinės oksigenacijos, Rentgenologijos ir Rentgenochirurgijos skyriai, Chirurginių instrumentinių tyrimų skyrius. Taip pat veikia jau atestuotos Bakteriologijos ir Centralizuota laboratorijos. Ligoninėje dirba 1,113 darbuotojų, tarp jų 270 gydytojų, 370 medicinos seserų, 5 Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto profesorai, 7 docentai, 29 medicinos mokslo daktarai, 4 medicinos habilituoti daktarai.

Nuolat plečiasi ligoninės diagnostinės, operacinės, laboratorinės technikos galimybės. Šiuo metu joje funkcionuoja naujausios kartos kompiuterinis tomografas bei angiografas, dvigubo ultragarsinio skenavimo aparatas moderni laboratorinė technika, japonų firmos OLYMPUS fibroskopai, diagnostiniai ir operaciniai laparoskopai ir kt.

Per dešimtmetį ligoninėje gydėsi 140,000 ligonių iš jų operuota — 80,000. Be to, at-

likta daugiau nei 40,000 ambulatorinių operacijų.

Gydymo menas, 2001 m. gruodis

* **Automobilių detalėmis prekyaujančioms** smulkiosioms paruošėms atėjo sunkūs laikai — dauguma mašinų savininkų įsigyja detales tose vietose, kur atliekamas remontas arba techninė priežiūra. (LR, Elta)

Mūsų Sesutė ir Teta

A. † A.

MARIJA GRAUŽINYTĖ

Mirė 2002 m. sausio 26 d., sulaukusi 85 metų.

Gyveno Elgin, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Gimė Rusijoje. Amerikoje išgyveno 52 metus. Nuliūdę liko brolis Vytautas su šeima ir artimi giminės. Velionė bus pašarvota trečiadienį, sausio 30 d. nuo 8:30 v.r. iki 10:30 v.r. Petkus Marquette Chicago laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL. Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 30 d. Iš laidojimo namų 10:30 v.r. a.a. Marija bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 11 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba petkusfuneralhomes.com

A. † A.

JANINA OSBAL

Mirė 2002 m. sausio 26 d.

Nuliūdusi liko sesuo Regina.

Velionė buvo žmona a.a. George.

A.a. Janina pašarvota antradienį, sausio 29 d. nuo 10 v.r. iki 11 v.v. Orgmal Rago Brothers Norridge Chapels laidojimo namuose, 7751 W. Irving Park Rd., Chicago.

Laidotuvės antradienį, sausio 29 d. 11 v.r. Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Rago Brothers Norridge.
Tel. 773-276-7800.

A. † A.

MARYTEI GRAUŽINYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame brolius JUOŽĄ ir VYTAUTĄ su šeima.

Julija Janonienė su dukra

Dana Karužienė su šeima

Monika ir Gytis Krikščiūnai

* Moksleivio tėvus papiktino pastaruoju metu mokyklose platinamos anketos, kuriose reikalaujama pateikti ne tik mokinių, bet ir jų tėvų asmeninius duomenis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovai mano, kad tokie duomenys švietimo sistemai nėra būtini. (R, Elta)

* Nors Lietuvoje pirmenybė teikiama vaiko globali šeimose, o ne institucijose, statistika rodo ką kita: praėjusiais metais vaikų globos įstaigose gyveno 14,925 vaikai, o globojamųjų šeimose buvo tik 7,576. Kaune į šeimas patenka kas antras beglobis vaikas. (KD, Elta)

Lietuvos žiūrovai turėjo galimybę pamatyti argentinietišką tango šokio ir muzikos spektaklį „Upės vėjo bateliai“, sausio viduryje gastroliavusį Vilniuje iš Paryžiaus. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Cicero lietuvių „Sėkmadienio seklyčia“ „Draugui“ paaukojo 200 dol. lietuviškos spaudos stiprinimui. Cicero lietuvių telkinį sudaro vien pensininkai ir naujai atvykę tautiečiai, tačiau jie pasižymi dosnumu lietuviškiems reikalams. Tai viena iš mažiausių grupių, bet savo aukomis pralenkia gausesnius ir turtingesnius lietuvių telkinius, paremdama BALFą, Lietuvių Bendruomenę, spaudą, ALTą ir kt. „Draugas“ įvertina ir dėkoja Cicero lietuviams.

„Seklyčioje“ sausio 30 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus dainų popietė su muz. Faustu Strolia. Skambės dainos, veiks ir gausis laimės šulinys, bus bendri pietūs. Kad dainos linksmam skambėtų, reikia ir dainininkų bei geros nuotikos. Maloniai kviečiame atvykti, pasimatyti su draugais ir pajavrinti kasdienybę.

Eugene ir Vida Petrulionis iš Palos Heights, IL, atsiųsiant už „Draugo“ kalėdines atvirutes, mūsų laikraštį parėmė 50 dol. auka. Esame labai dėkingi!

Stasys Tumėnas, buvęs Šiaulių universiteto pedagogikos katedros dekanas, lankėsi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre Čikagoje, kur pristatė savo naują studiją apie lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų sociolingvistinę apklausą. LTSC pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas sutiko papildyti jo paruoštą anketa ir surinkti daugiau duomenų. Dr. S. Tumėnas planuoja grįžti į LTSC šį rudenį porai mėnesių užbaigti tyrinėjimo darbą.

Br. Kezelis, gyvenantis Chicago, IL, prasitęsdamas „Draugo“ prenumeratą ir dėkodamas už kalėdines atvirutes bei kalendorių, mūsų dienraštį remia 100 dol. auka. Mūsų širdžiausiai dėkojame!

V. Kupcikevičius, gyvenantis Oak Lawn, IL, atsidėkodamas už kalėdines atvirutes, „Draugą“ remia 50 dol. auka. Mūsų širdžiausiai dėkojame!

„Lietuvos prisiminimų“ pokylio, vyksiančio vasario 3 d., sekmadienį, 5 val.p.p. Martinių pokylių salėje, meninė programą atliks Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, kanklininkų ansamblis ir choras „Lakštutė“. Pokylyje bus pagerbta Marija Krauchnienė, „Lietuvos Vaikų vilties“ savanorė ir Balzeko lietuvių kultūros muziejaus talkininkė. Vietas užsitikrinkite, skambindami Evelinai Ozelienei tel. 773-254-7553 arba Algirdui Braziui tel. 708-361-5594. „Lietuvos prisiminimų“ šventę ruošia Lietuvos Vyčių Amerikos vidurio vakarų apygarda.

Lietuvos Vyčių tautinių šokių jaunių ir vaikų grupės po gruodžio 9 d. Čikagos Mokslo ir pramonės muziejuje vykusio pasirodymo „Tradicinės lietuviškos Kalėdos“. Kartu su jaunuimu stovi akompaniatorė Diana Vidugirienė, mokytojos Daiva Kamberos ir Lidija Ringienė su vadovu Frank Zapiu. Lietuvos Vyčių grupė vasario 3 d. 5 val.p.p. dalyvaus „Lietuvos prisiminimų“ pokylyje, kurį rengia Lietuvos Vyčių Amerikos vidurio vakarų apygarda.

Stasė Semėnienė — žurnalistė, pasižymėjusi savo įdomiais straipsniais bei laiškais „Drauge“. Spaudos vajuas proga užsakė „Draugo“ tris prenumeratas naujai atvykusiems tautiečiams. Butų gera, kad ir kiti pasektų jos pavyzdžiu. „Draugas“ nuoširdžiai dėkoja Stasei Semėnienėi.

Richard Klementavičius, gyvenantis Pensacola Beach, FL, prasitęsdamas „Draugo“ prenumeratą, mums siunčia 100 dol. Ačiū už dosnumą!

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

• A.a. Linos Kriaučiūnaitės-Tharp atminimą pagerbdami, per jos laidotuves draugai ir pažįstami suaukojo \$1,220, kurie bus paskirti Kauno Medicinos universiteto Stomatologijos fakultetui. Aukoj: Mary L. Wermuth, Holly, MI; H. Tmka, Cicero, IL; Sofija Jelionis, Darien, IL; Irene Susinskiene, Cleveland, OH; Ronald ir Kathy Roberts, Sherman, TX; Aldona Markelienė, Oak Lawn, IL; Edmund ir Simone Tervydis, Cicero, IL; Laima ir Algis Jurkūnai, La Grange, IL; dr. Marsha A. Babka, Berwyn, IL; Ada E. Sutkuvienė, Beverly Shores, IN; Raimundas ir Danutė Korzonai, Palos Hills, IL; Dennis ir dr. Rebecca Eglolf, Oak Park, IL; Vytenis Kirvelaitis, Lemont, IL; Molly ir Colin Malaker, Chicago, IL; Mark ir Ayse Baker, Lake Forest, IL; dr. Vincenzo ir Alfio NiCastro, Orland Park, IL; Charles ir Alice Luptak, Chicago, IL; Danutė ir Rimantas Dirvonai, Willowbrook, IL; Alex ir Dana Vitkus, Palos Heights, IL; Nijole Remeikis, Madison, AL; Alfa ir Antanina Lauraičiai, La Grange Park, IL; Regina ir Bodhan Janczyzsyn, Riverside, IL; Audrone Amrozaitis, Porter, IN; Stanley Žilevičius, Palos Hills, IL; Stasė ir Vytautas Žemaičiai, N. Riverside, IL; Regina Padleckas, Oak Park, IL; Austė ir Mindaugas Vygančiai, Winnetka, IL; Vacys ir Augusta Šauliai; Peter Freedman ir Mary Jo Brill, Homewood, IL; Algis Kazlauskas, Orland Park, IL; John ir Sheila Flynn, Hamden, MA; Kęstutis ir Rūta Sušinskai, Lemont, IL. Reiškiamė gilią užuojautą vėlionės artimiesiems. Nuoširdžiausiai dėkojame aukotojams. Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 773-238-1536. Tax ID#36-3810893.

Raimundas Grigaliūnas iš Forest Park, IL, atsiųsiant už „Draugo“ kalendorių, mums siunčia 50 dol. auką. Labai dėkojame!

Vasario 16-osios minėjimas Merrillville, IN (American Legion Post #430, 7430 Broadway, Route 53) vyks vasario 10 d. 1 val.p.p. Pagrindinis kalbėtojas lietuvių ir anglų kalbomis bus Kęstutis Pocius. Meninę programą daili atliks muz. Bronius Muras. Minėjime dalyvaus Indiana valstijos pirmosios apygardos Kongreso atstovas Peter Visclosky. Po oficialios minėjimo dalies — šokiai ir dainos. Maloniai kviečiame apylinkės lietuvių dalyvauti šioje mūsų tautos šventėje. Minėjimą rengia LB East Chicago apylinkės, Lake apskrities ALTO skyrius ir Lietuvos Vyčių 82 kuopos valdybos.

Laima Žlioba, gyvenanti Barrington, IL, „Draugą“ remia 50 dol. auka. Tariame nuoširdų ačiū!

Kun. Vytautas Volertas iš Maspeth, NY, atsiųsiant už „Draugo“ kalendorių, mums siunčia 50 dol. Esame labai dėkingi!

Gitana Snapkauskaitė, Čikagos lietuvių operos moterų choro vadovė, dalyvaus vasario 10 d. 2 val.p.p. Čikagos skyriaus rengiamame Vasario 16-osios nepriklausomybės paskelbimo ir atstatymo minėjime, kuris vyks Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje (Maria High School, 6727 S. California, Chicago). Meninę dalį atliks lietuvių operos moterų choras. Rengėjai maloniai kviečia visus tautiečius gausiai šiai šiemė pagrindiniame minėjime dalyvauti. Pasistenkime parodyti kitiems mūsų tautinį susipratimą ir solidarumą.

Joana Drukteinis, gyvenanti Omah, NE, atsiųsiant už „Draugo“ kalendorių, mūsų laikraštį remia 50 dol. auka. Esame labai dėkingi!

Kalėdų senelis atvyko! Ir dar su dovanomis! Kalėdų eglutės šventė džiaugiasi Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos vaikučiai.

KALĖDŲ EGLUTĖ MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Nors Kalėdos jau praėjo, bet smagu prisiminti Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutę, kuri įvyko 2001 m. gruodžio 15 d. Mokiniai, spalvingai apsirengę, ir šventiškos nuotaikos į mokyklą atvyko paskutinį šeštadienį prieš Kalėdinės atostogoms prasidedant.

Visi mokiniai, net ir mokytojos, kantriai laukė 12 val., kai visi tėveliai, seneliai ir draugai susirinko į Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salę. Maironio mokyklos mokiniai už scenos laukė savo eilės pasirodyti nuostabiai paruoštame vaidinime „Laumė Vaiva ir spalvų dvarai“. Vaidinimą paruošė Žilvilė Šilgalienė, o dainėles pritaikė Rasa Poskočienė. Kalėdinės eglutės programą vedė šešto skyriaus mokiniai.

Pirmiausiai scenoje pasirodė Praeitis (Raimundas Kazlauskas) ir Ateitis (Robertas Senkevičius). Abu diskutavo apie senus laikus, kai viskas buvo tik juoda ir balta. Gincijosi, kuris buvo teisingesnis. Tada atėjo laumė Vaiva (Kristina Budajeva), kuri labai norėjo, kad pasaulis būtų spalvingas. Ji pradėjo keliauti aplink visą pasaulį, ieškodama įvairių spalvų. Po ilgos kelionės priėjo Raudonąją karalystę, kurioje sutiko Rubeną (Martynas Matuliasukas). Jis jai aprodė karalystę. Karalystėje sutiko raudoną apsirėngusius priešmokyklinio ir darželio skyriaus vaikučius, kurie padėklamavo eilėraštį apie skanias, raudonas žemuoges. Po dainėlės apie gražią raudoną spalvą Vaiva toliau tęsė savo kelionę.

Laumė Vaiva susitiko su Gabija (Alexa Razmaite), kuri aprodė Oranžinę karalystę. Šioje karalystėje pasirodė oranžiniai apsilvę pirmo skyriaus mokiniai, kurie padėklamavo eilėraštį apie šią rudens spalvą. Pasiklausius dainėlės apie oranžinę spalvą, laumė Vaiva toliau tęsė savo nuostabią, ilgą kelionę.

Geltonojoje karalystėje laumė Vaiva susitiko su Gintaru

(Paulius Kuprys) ir su geltonai apsirėngusiais antro skyriaus mokiniais. Po eilėraščio ir dainėlės laumė Vaiva toliau tęsė savo kelionę, kad surastų pasauliui daugiau spalvų. Žaliai apsirengę trečio skyriaus mokiniai kartu su Giraičiu (Andrius Aleksišnas) susitiko laumė Vaivą. Petro Mačinsko eilėraštį „Žalia“ ir dainelę išgirdus, Vaiva keliavo toliau.

Ketvirto skyriaus mokiniai,

apsirengę mėlynai, kartu su Vilija (Lina Juodvalytė) susitinka Vaivą, bėkeliaujančią po jų karalystę. Jai aprodo gražiąją mėlynos spalvos karalystę. Padėklamavę eilėraštį ir padainavę dainelę apie jų spalvą, ketvirto skyriaus mokiniai išlydėjo laumė Vaivą iš savo karalystės.

Kelionė dar tęsiasi. Laumė Vaiva priėjo prie Violetinės karalystės, kur ją sutiko Amečistas (Algis Kasniūnas) kartu su penkto skyriaus violetiniais drabužiais apsilvę mokiniais. Čia taip pat, kaip ir

Žaliai apsirengę trečio skyriaus mokiniai, sutikę laumė Vaivą, deklamavo ir dainavo.

Kalėdų senelio laukia vaikų darželio ir pirmojo skyriaus mokiniai.

Darželio klases mokinukės (iš kairės): Miglė Alinkevičiūtė, Monika Siliūnaitė, Goda Inokaitytė taip pat pasiruošusios vaidinti.

Pirmo skyriaus mokinukus spektakliui ruošia mok. Irena Senkevičienė. Visos nuotraukos — Eugenijaus Butėno

kitų spalvų karalystėse, laumė Vaiva išgirdo gražų eilėraštį ir dainelę apie šios karalystės spalvą.

Laumės Vaivos ilga kelionė užsibaigė. Kiekviena karalystė padovanojo laumei spalvingą dovaną. Iš tų dovanų ji išaudė gražiausią, spalvingą juostą, kurią pakabino danguje.

Pasirodė Pranašas (Šarūnas Daugirdas), kuris laumei Vaivai paaiškino, kad ši juosta yra sandaros ženklas. Šios spalvos kartu simbolizuoja taiką ir ramybę. Taip ir Dievas norėjo. Pasirodė Angelas (Saulė Grybauskaitė) ir pranešė apie gimusį kūdikį, kuris visą žmoniją išganytų.

Vaidinimeliui užsibaigus, Kalėdų eglutė tęsiasi toliau. Mokiniai, susirinkusius salėje, aplankė nuostabus ir labai laukiamas svečias. Tai iš tolimos Šiaurės ašigalio atvykęs Kalėdų senelis, kuris visiems geriems Maironio mokyklos mokiniams dovanojo dovanėlius.

Gražios programos pasiūlymą, su Kalėdų seneliu susitikus, vis šventiškai nusiteikus, mokiniai, mokytojai ir kalėdinės eglutės svečiai susirinko valgykloje pabendrauti ir pasigardžiuoti skaniais mokių tėvelių suneštais patiekalais.

Išsiskirstydami visi vienas kitam palinkėjo linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų. Taip prasidėjo visų laukiamos kalėdinės atostogos.

Aušra Jasaitytė-Petry